

Ny punktskatt på övrig tobak

Maj 2020

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att det införs en skatt på så kallad övrig tobak i lagen om tobaksskatt. Syftet med beskattningen är framförallt att komma till rätta med de problem som gränsdragningen och skillnaderna mellan skattepliktig röktobak och tobak som inte är skattepliktig medför, och att motverka fusk. Den tobak som föreslås beskattas benämns övrig tobak och avser tobak som inte är en del av en levande planta och som inte är skattepliktig som cigaretter, cigarrer, cigariller, röktobak, snus eller tuggtobak. Skattebeloppet för övrig tobak ska betalas med samma belopp som för röktobak. Regler om skattskyldighet och tidpunkten för skattskyldighetens inträde ska vara desamma som gäller för snus och tuggtobak. Detsamma gäller regler om lagerhållare. Godkända lagerhållare får göra avdrag för redan betald skatt på röktobak som används vid tillverkningen av tobaksprodukter som omfattas av lagen om tobaksskatt. Särskilda regler införs om distansförsäljning av snus, tuggtobak eller övrig tobak. Regler om krav på anmälan eller godkännande och ställande av säkerhet införs för säljare som bedriver distansförsäljning av snus, tuggtobak eller övrig tobak. Sådana regler föreslås även införas för den som inte är godkänd som lagerhållare och som yrkesmässigt för in eller tar emot snus, tuggtobak eller övrig tobak på annat sätt än genom distansförsäljning. En ny bestämmelse om skattskyldighet införs för den som yrkesmässigt innehar snus, tuggtobak eller övrig tobak utan att skatt för varorna har redovisats i Sverige. Åtgärderna kompletteras med att tillämpningsområdet för lagen om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter utsträcks till att omfatta de flyttningar av snus, tuggtobak samt övrig tobak som omfattas av anmälningsskyldigheten och skyldigheten att ställa säkerhet. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2021 vad gäller bestämmelser om godkända lagerhållare, registrerade distansförsäljare och kompletteringar i skatteförfarandelagen och i övrigt den 1 juli 2021.

I promemorian föreslås även vissa följdändringar i skatteförfarandelagen med anledning av lagrådsremissen Vissa ändringar i avfallsskattelagen.

Innehållsförteckning

1	Lagtext	5
1.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt.....	5
1.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.....	15
1.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter.....	19
1.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker	23
1.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	25
1.6	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	27
2	Skattepliktig tobak	31
2.1	Bakgrund och gällande rätt.....	31
2.2	Reglering och beskattning av övrig tobak i vissa andra EU-länder	33
3	Beskattning av övrig tobak.....	33
3.1	Hantering av övrig tobak	33
3.2	Beskattning och avgränsningar.....	34
3.3	Skattesats	36
3.4	Skattskyldiga och skattskyldighetens inträde	37
3.5	Avdragsrätt och skattskyldighet vid yrkesmässig tillverkning	39
3.6	Förbättrade förutsättningar för kontroll av snus, tuggtobak och övrig tobak	41
3.7	Vissa kompletterande ändringar	46
3.8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	49
4	Konsekvensanalys.....	50
4.1	Syfte och alternativa lösningar	51
4.2	Offentligfinansiella effekter	52
4.3	Effekter på priser	54
4.4	Effekter på folkhälsan.....	54
4.5	Konsekvenser för företagen.....	54
4.6	Konsekvenser för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna	55
4.7	Övriga effekter	57
4.8	Förslagets förenlighet med EU-rätten.....	57
4.9	Ikraftträdande och informationsinsatser	57
5	Följändringar med anledning av införandet av en återbetalningsmöjlighet vid deponiatervinning	58
5.1	Bakgrund och gällande rätt.....	58
5.2	Följändringar i skatteförfarandelagen.....	59
5.3	Konsekvensanalys	59

5.3.1	Syfte och alternativa lösningar	59
5.3.2	Offentligfinansiella effekter	60
5.3.3	Effekter för företag	60
5.3.4	Effekter för miljön.....	61
5.3.5	Effekter för myndigheter och domstolar.....	61
5.3.6	Övriga effekter	61
6	Författningskommentar	62
6.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt.....	62
6.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.	67
6.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter.....	69
6.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker	71
6.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	71
6.6	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	72

1 Lagtext

Förslag till lagtext.

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1563) om tobaksskatt dels att 1, 2, 8, 21, 35–38, 39–40 a och 42 §§ och rubriken närmast före 35 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 33 §, 35 a §, 38 b–e §§ och 39 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Tobaksskatt ska betalas till staten enligt denna lag.

Skatt ska betalas för cigaretter, cigarrer, cigariller och röktobak. För beskattningen gäller 1 a–34 §§.

Skatt ska betalas även för snus och tuggtobak som hänförs till nr 2403 i Kombinerade nomenklaturen enligt rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan. För beskattningen av snus och tuggtobak gäller 35–40 a §§.

Skatt ska betalas även för snus och tuggtobak som hänförs till nr 2403 i Kombinerade nomenklaturen enligt rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan *samt för övrig tobak*. För beskattningen av snus, tuggtobak *och övrig tobak* gäller 35–40 a §§.

Med tobaksvara avses i denna lag cigaretter, cigarrer, cigariller och röktobak samt snus, tuggtobak och övrig tobak.

Med import avses att en tobaksvara förs in till Sverige från *tredje land* under förutsättning att varan inte omfattas av sådant suspensivt tullförfarande eller suspensivt tullarrangemang som avses i artikel 4.6 i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG. Med import avses även att varan frisläpps från

Med import avses att en tobaksvara förs in till Sverige från *tredjeland* under förutsättning att varan inte omfattas av sådant suspensivt tullförfarande eller suspensivt tullarrangemang som avses i artikel 4.6 i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG. Med import avses även att varan frisläpps från

¹ Senaste lydelse 2011:285.

ett sådant förfarande eller arrangemang. Med export avses att en tobaksvara förs ut till *tredje land* från Sverige eller via ett annat EU-land.

ett sådant förfarande eller arrangemang. Med export avses att en tobaksvara förs ut till *tredjeland* från Sverige eller via ett annat EU-land. *Med EU eller ett EU-land förstås de områden som tillhör Europeiska unionens punktskatteområde. Med tredjeland förstås länder och områden utanför detta skatteområde.*

Med EU eller ett EU-land förstås de områden som tillhör Europeiska unionens punktskatteområde. Med tredje land förstås länder och områden utanför detta skatteområde.

2 §²

Skatt på cigaretter tas ut med 1 krona och 51 öre per styck och 1 procent av detaljhandelspriset. Tillverkaren eller hans representant eller, i fråga om cigaretter som importeras från *tredje land*, importören ska senast den 31 januari varje år till Skatteverket lämna uppgifter om försäljningen av cigaretter i de olika priskategorierna för det föregående kalenderåret. Senast den 15 februari samma år som Skatteverket mottagit uppgifterna ska verket lämna dessa till Regeringskansliet (Finansdepartementet).

Cigaretter med en längd, exklusive filter eller munstycke, som överstiger 8 centimeter men inte 11 centimeter anses som två cigaretter. Är cigaretten längre anses varje påbörjad ytterligare längd av 3 centimeter som en cigarett.

För kalenderåret 2016 och efterföljande kalenderår ska den i första stycket angivna styckeskatten räknas om enligt 42 §.

Skatt på cigaretter tas ut med 1 krona och 60 öre per styck och 1 procent av detaljhandelspriset. Tillverkaren eller hans representant eller, i fråga om cigaretter som importeras från *tredjeland*, importören ska senast den 31 januari varje år till Skatteverket lämna uppgifter om försäljningen av cigaretter i de olika priskategorierna för det föregående kalenderåret. Senast den 15 februari samma år som Skatteverket mottagit uppgifterna ska verket lämna dessa till Regeringskansliet (Finansdepartementet).

För kalenderåret 2022 och efterföljande kalenderår ska den i första stycket angivna styckeskatten räknas om enligt 42 §.

² Senaste lydelse 2014:1494.

8 §³

Skatt på cigarrer och cigariller tas ut med 1 krona och 33 öre per styck. Skatt på rökto bak tas ut med 1 841 kronor per kilogram.

För kalenderåret 2016 och efterföljande kalenderår ska de i första stycket angivna skattebeloppen räknas om enligt 42 §.

Skatt på cigarrer och cigariller tas ut med 1 krona och 41 öre per styck. Skatt på rökto bak tas ut med 1 957 kronor per kilogram.

För kalenderåret 2022 och efterföljande kalenderår ska de i första stycket angivna skattebeloppen räknas om enligt 42 §.

21 §⁴

Från skattskyldighet för upplagshavare enligt 20 § första stycket 1 undantas varor som

1. har återanvänts vid tillverkning, eller

1. har återanvänts vid tillverkning av skattepliktiga tobaksvaror, eller

2. uteslutande använts för provning av varornas kvalitet i skatteupplaget.

33 §⁵

Om en upplagshavare som avses i 10 § vid tillverkningen av cigaretter, cigarrer, cigariller eller rökto bak har återanvänt snus, tuggto bak eller övrig to bak för vilka skattskyldigheten har inträtt, får upplagshavaren göra avdrag för skatt med ett belopp som motsvarar skatten på snuset, tuggto baken eller den övriga to baken.

Skattskyldighet m.m. för snus och tuggto bak

Skattskyldighet m.m. för snus, tuggto bak och övrig to bak

35 §⁶

Skatt på snus tas ut med 432 kronor per kilogram och på tuggto bak med 476 kronor per kilogram.

För kalenderåret 2016 och efterföljande kalenderår ska de i första stycket angivna skattebeloppen räknas om enligt 42 §.

Skatt på snus tas ut med 459 kronor per kilogram och på tuggto bak med 506 kronor per kilogram.

För kalenderåret 2022 och efterföljande kalenderår ska de i första stycket angivna skattebeloppen räknas om enligt 42 §.

³ Senaste lydelse 2014:1494.

⁴ Senaste lydelse 2013:1071.

⁵ Tidigare 33 § upphävd genom 2011:99.

⁶ Senaste lydelse 2014:1494.

35 a §

Skatt på övrig tobak tas ut med 1 957 kr per kilogram.

Med övrig tobak avses tobak som inte är en del av en levande planta och som inte är skattepliktig som cigaretter, cigarrer, cigariller, röktobak, snus eller tuggtobak. Om sådan tobak ingår i en vara sker beskattningen utifrån varans totala vikt.

För kalenderåret 2022 och efterföljande kalenderår ska det i första stycket angivna skattebeloppet räknas om enligt 42 §.

36 §⁷

Skattskyldig är den som

1. har godkänts som lagerhållare enligt 38 §,
2. i annat fall än som avses i 1, yrkesmässigt tillverkar snus eller tuggtobak,
3. i annat fall än som avses i 1, från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot snus eller tuggtobak, eller
4. använder snus eller tuggtobak som förvärvats skattefritt för annat ändamål än det som var förutsättningen för skattefriheten.
2. i annat fall än som avses i 1, yrkesmässigt tillverkar snus, tuggtobak eller övrig tobak,
3. i annat fall än som avses i 1 eller 5, från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot snus, tuggtobak eller övrig tobak,
4. använder snus, tuggtobak eller övrig tobak som förvärvats skattefritt för annat ändamål än det som var förutsättningen för skattefriheten,
5. säljer snus, tuggtobak eller övrig tobak till Sverige genom distansförsäljning enligt 38 b eller 38 c §,
6. tar emot snus, tuggtobak eller övrig tobak enligt 38 d §, eller
7. i annat fall än som avses i 1–6, yrkesmässigt innehar snus, tuggtobak eller övrig tobak utan att skatten för varorna har redovisats här.

⁷ Senaste lydelse 2011:285.

37 §⁸

Skyldig att betala skatt (skattskyldig) för import av snus eller tuggtobak från tredjeland är, Skyldig att betala skatt (skattskyldig) för import av snus, tuggtobak eller övrig tobak från tredjeland är,

1. om en tullskuld uppkommer i Sverige till följd av importen: den som är skyldig att betala tullen,

2. om importen avser en unionsvara eller om varan ska deklarerats för övergång till fri omsättning i Sverige men inte är belagd med tull: den som skulle ha varit skyldig att betala tullen om varan hade varit tullbelagd.

Med tullskuld och unionsvara förstås detsamma som i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

Från skattskyldighet enligt första stycket undantas varor som, vid varornas övergång till fri omsättning enligt artikel 201 i förordning (EU) nr 952/2013, ägs av en godkänd lagerhållare enligt 38 §.

38 §⁹

Som lagerhållare får godkännas den som avser att

1. yrkesmässigt tillverka snus eller tuggtobak,

2. från ett annat EU-land yrkesmässigt föra in eller ta emot snus eller tuggtobak,

3. importera snus eller tuggtobak från tredje land, eller

4. sälja snus eller tuggtobak i exportbutik enligt lagen (1999:445) om exportbutiker,

om han med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som lagerhållare.

Som lagerhållare får godkännas den som

1. avser att yrkesmässigt a) tillverka snus, tuggtobak eller övrig tobak,

b) från ett annat EU-land föra in eller ta emot snus, tuggtobak eller övrig tobak,

c) importera snus, tuggtobak eller övrig tobak från tredjeland, eller

d) sälja snus, tuggtobak eller övrig tobak i exportbutik enligt lagen (1999:445) om exportbutiker, och

2. med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som lagerhållare.

Godkännande av lagerhållare ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om lagerhållaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

38 b §

Om någon som inte bedriver självständig ekonomisk verksamhet förvärvar snus, tuggtobak eller

⁸ Senaste lydelse 2016:264.

⁹ Senaste lydelse 2011:285.

övrig tobak som transporteras hit från ett annat EU-land av säljaren eller av någon annan för säljarens räkning (distansförsäljning av snus, tuggtobak och övrig tobak), är säljaren skattskyldig.

Den som säljer snus enligt första stycket eller som säljer tuggtobak eller övrig tobak enligt första stycket och inte är godkänd som registrerad distansförsäljare för tuggtobak och övrig tobak enligt 38 c §, ska innan varorna avsänds från det andra EU-landet anmäla sig till Skatteverket och ställa säkerhet för skatten på varorna. Ställd säkerhet får tas i anspråk om skatten inte betalas i tid.

38 c §

En säljare som bedriver eller avser att bedriva distansförsäljning av tuggtobak eller övrig tobak vid mer än enstaka tillfälle får godkännas som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak om denne med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som registrerad distansförsäljare.

En registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak ska ställa säkerhet för betalning av skatten på den tobak som sänds från det andra EU-landet. Säkerheten ska uppgå till ett belopp som motsvarar tio procent av den beräknade årliga skatten på varorna. Ställd säkerhet får tas i anspråk om skatten inte betalas i rätt tid.

Godkännande som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den registrerade distansförsäljaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

Om en registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak försätts i konkurs, övergår godkännandet till konkursboet. Konkursboet är skattskyldigt för varor för vilka skattskyldighet enligt 39 § 5 inträder efter konkursbeslutet.

38 d §

Den som tar emot snus, tuggtobak eller övrig tobak som avsänts till Sverige enligt 38 b eller av en registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak enligt 38 c § ska vara skattskyldig i stället för säljaren, om säljaren inte har ställt säkerhet för skatten i Sverige.

38 e §

Den som inte är godkänd som lagerhållare och som yrkesmässigt för in eller tar emot snus, tuggtobak eller övrig tobak på annat sätt än genom distansförsäljning ska, innan sådan tobak flyttas från det andra EU-landet, anmäla sådan tobak till Skatteverket och ställa säkerhet för betalning av skatten på tobaken. Ställd säkerhet får tas i anspråk om skatten inte betalas i rätt tid.

39 §¹⁰

Skattskyldigheten inträder för

1. den som är godkänd lagerhållare när

a) snus eller tuggtobak levereras till en köpare som inte är godkänd lagerhållare,

b) snus eller tuggtobak tas i anspråk för annat ändamål än försäljning,

c) godkännandet som lagerhållare återkallas, varvid skattskyldigheten omfattar snus eller tuggtobak som då ingår i hans lager,

a) snus, tuggtobak eller övrig tobak levereras till en köpare som inte är godkänd lagerhållare,

b) snus, tuggtobak eller övrig tobak tas i anspråk för annat ändamål än försäljning,

c) godkännandet som lagerhållare återkallas, varvid skattskyldigheten omfattar snus, tuggtobak eller övrig tobak som då ingår i dennes lager,

¹⁰ Senaste lydelse 2016:264.

2. den som är skattskyldig enligt 36 § 2, när snus *eller* tuggtobak tillverkas,

3. den som är skattskyldig enligt 36 § 3, när snus *eller* tuggtobak förs in till Sverige,

4. den som är skattskyldig enligt 36 § 4, när snus *eller* tuggtobak används för annat än avsett ändamål,

5. den som är skattskyldig enligt 37 § när skyldighet att betala tull enligt tullagstiftningen inträder eller skulle ha inträtt om skyldighet att betala tull förelegat.

2. den som är skattskyldig enligt 36 § 2, när snus, tuggtobak *eller* övrig tobak tillverkas,

3. den som är skattskyldig enligt 36 § 3, när snus, tuggtobak *eller* övrig tobak förs in till Sverige,

4. den som är skattskyldig enligt 36 § 4, när snus, tuggtobak *eller* övrig tobak används för annat än avsett ändamål,

5. säljare *eller* mottagare vid distansförsäljning av snus, tuggtobak *eller* övrig tobak som är skattskyldig enligt 36 § 5 respektive 6, när snus, tuggtobak *eller* övrig tobak förs in till Sverige,

6. den som är skattskyldig enligt 36 § 7, när varorna kom att innehas av denne,

7. den som är skattskyldig enligt 37 § när skyldighet att betala tull enligt tullagstiftningen inträder eller skulle ha inträtt om skyldighet att betala tull förelegat.

39 a §

Från skattskyldighet för lagerhållare enligt 39 § 1 b undantas snus, tuggtobak eller övrig tobak som

1. fullständigt har förstörts under tillsyn av Skatteverket, eller

2. har återanvänts vid tillverkning av skattepliktiga tobaksvaror.

40 §¹¹

Tullverket beslutar om tobaksskatt för den som enligt 37 § är skattskyldig vid import. Skatten ska betalas till Tullverket.

Bestämmelserna i 30, 31 d och 31 e §§, 32 § första stycket 2 och 3 och andra stycket och 34 § ska tillämpas även i fråga om snus och tuggtobak. Därvid ska vad som gäller om upplagshavare i stället gälla den som är godkänd lagerhållare.

En godkänd lagerhållare får göra avdrag för skatt på

Bestämmelserna i 30, 31, 31 d och 31 e §§, 32 § första stycket 2 och 3 och andra stycket och 34 § ska tillämpas även i fråga om snus, tuggtobak och övrig tobak. Det som sägs om upplagshavare ska då i stället gälla den som är godkänd lagerhållare.

1. tuggtobak som har levererats till en köpare i ett annat EU-land, och

2. tuggtobak och snus

1. tuggtobak och övrig tobak som har levererats till en köpare i ett annat EU-land, och

2. tuggtobak, snus och övrig tobak

a) för vilka skattskyldighet enligt denna lag tidigare har inträtt och som förvärvats från någon som inte är godkänd lagerhållare,

b) för vilka skattskyldighet enligt denna lag tidigare har inträtt och som innehas av lagerhållaren vid tidpunkten för godkännandet,

c) som har förstörts genom oförutsedda händelser eller force majeure,

d) som exporterats till tredjeland eller förts till frizon för annat ändamål än att förbrukas där, eller

e) som har levererats till en sådan köpare som avses i 3 kap. 30 c § första stycket mervärdesskattelagen (1994:200), i den omfattning som frihet från tobaksskatt gäller i det EU-landet.

Om en godkänd lagerhållare vid tillverkningen av snus, tuggtobak eller övrig tobak har återanvänt cigaretter, cigarrer, cigariller eller röktobak för vilka skattskyldigheten har inträtt får lagerhållaren göra avdrag för skatt med ett belopp som motsvarar skatten på cigaretterna, cigarrerna, cigarillerna eller röktobaken.

40 a §¹²

Den som i Sverige betalat skatt för tuggtobak som sedan levererats till en köpare i ett annat EU-land ska efter ansökan medges återbetalning av skatt, om inte annat följer av andra stycket. Den som begär återbetalning ska visa att den skatt som ansökan avser har betalats i Sverige samt att varorna förts ut ur landet.

Ansökan om återbetalning enligt första stycket görs skriftligen hos beskattningsmyndigheten. Ansökan ska omfatta en period om ett kalenderkvartal och ges in till beskattningsmyndigheten inom tre år efter kvartalets utgång. Återbetalning medges inte för skattebelopp som för kalenderkvartalet understiger 1 500 kronor.

En ansökan om återbetalning ska vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är en juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

Den som i Sverige betalat skatt för tuggtobak eller övrig tobak som sedan levererats till en köpare i ett annat EU-land ska efter ansökan medges återbetalning av skatt, om inte annat följer av andra stycket. Den som begär återbetalning ska visa att den skatt som ansökan avser har betalats i Sverige samt att varorna förts ut ur landet.

¹² Senaste lydelse 2017:1206.

För kalenderåret 2016 och efterföljande kalenderår ska skatten för de tobaksvaror som anges i 2, 8 och 35 §§ tas ut med belopp som efter en årlig omräkning motsvarar de i paragraferna angivna skattebeloppen multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det år beräkningen avser och prisläget i juni 2014. När det gäller skatt på cigaretter enligt 2 § ska omräkningen endast avse styckeskatten. Beloppen avrundas till hela kronor och ören.

För kalenderåret 2022 och efterföljande kalenderår ska skatten för de tobaksvaror som anges i 2, 8, 35 och 35 a §§ tas ut med belopp som efter en årlig omräkning motsvarar de i paragraferna angivna skattebeloppen multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det år beräkningen avser och prisläget i juni 2020. När det gäller skatt på cigaretter enligt 2 § ska omräkningen endast avse styckeskatten. Beloppen avrundas till hela kronor och ören.

Regeringen fastställer före november månads utgång de omräknade skattebelopp som enligt denna paragraf ska tas ut för påföljande kalenderår.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2021 i fråga om 38 § och 38 c § och i övrigt den 1 juli 2021.

2. Bestämmelsen i den nya 38 e § tillämpas första gången på flyttningar av snus, tuggtobak och övrig tobak som påbörjas efter ikraftträdandet.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

dels att 3 kap. 4 och 7 §§ och 4 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 3 kap. 2 och 3 §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §¹

I denna lag förstås med
spritdryck: alkoholdryck med en
alkoholhalt som överstiger
22 volymprocent,

starkvin: alkoholdryck med en
alkoholhalt som överstiger
15 volymprocent men inte 22
volymprocent samt mousserande
vin,

vin: annat vin än starkvin samt
annan alkoholdryck med en
alkoholhalt som överstiger 3,5 men
inte 15 volymprocent och som inte
är starköl,

starköl: öl med en alkoholhalt
som överstiger 3,5 volymprocent,

tobaksvaror: cigaretter,
cigarrer, cigariller och röktobak
samt snus, tuggtobak och övrig
tobak i den mening som avses med
 dessa begrepp i lagen (1994:1563)
om tobaksskatt,

e-vätskor: e-vätskor enligt lagen
(2018:696) om skatt på vissa
nikotinhaltiga produkter,

andra nikotinhaltiga produkter:
andra nikotinhaltiga produkter
enligt lagen om skatt på vissa
nikotinhaltiga produkter.

¹ Tidigare 2 § upphävd genom 2008:1413.

3 §²

Bestämmelser om hinder för den som inte fyllt 20 år att föra in spritdrycker, vin och starköl i landet finns i 4 kap. 4 § alkohollagen (2010:1622). En bestämmelse om förbud för den som inte fyllt 18 år att föra in varor som utgör tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare enligt lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, i landet finns i 5 kap. 20 § den lagen.

4 §³

Frihet från skatt ska under de förutsättningar som anges i 1 § samt med de begränsningar som framgår av 7 och 8 §§ medges en resande för import av

1. 200 cigaretter eller 100 cigariller eller 50 cigarrer eller 250 gram röktobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror,
2. en liter spritdryck eller två liter starkvin,
3. fyra liter vin, och
4. sexton liter starköl.

Bestämmelser om hinder för den som inte fyllt 20 år att föra in spritdrycker, vin och starköl i landet finns i 4 kap. 4 § alkohollagen (2010:1622). En bestämmelse om förbud för den som inte fyllt 18 år att föra in tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare i landet finns i 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

I denna lag förstås med

spritdryck: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 22 volymprocent,

starkvin: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 15 volymprocent men inte 22 volymprocent samt mousserande vin,

vin: annat vin än starkvin samt annan alkoholdryck med en

² Tidigare 3 § upphävd genom 2008:1413.

³ Senaste lydelse 2018:2089.

alkoholhalt som överstiger 3,5 men inte 15 volymprocent och som inte är starköl,

starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent, e-vätskor: e-vätskor enligt lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

andra nikotinhaltiga produkter: andra nikotinhaltiga produkter enligt lagen om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter.

7 §⁴

Frihet från skatt enligt detta kapitel ska medges en besättningsman på ett fartyg eller ett luftfartyg som kommer från tredjeland endast för besättningsmannens personliga bagage, när detta tillfälligt förs in eller återinförs efter en tillfällig utförsel, samt för 100 cigaretter eller 20 cigarrer eller 20 cigariller eller 100 gram röktaobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror, om bagaget och varorna förs in när besättningsmannen reser i samband med sitt arbete.

En bestämmelse om förbud för den som inte fyllt 18 år att föra in tobaksvaror i landet finns i 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Begränsningen av rätten till frihet från skatt enligt första stycket gäller inte om besättningsmannen

1. inför varorna i samband med att han slutar sin anställning hos rederiet eller flygföretaget eller hos annan som driver rörelse ombord, eller
2. gör ett uppehåll i tjänstgöringen ombord för semester eller annan ledighet och ledigheten avses vara minst 15 dagar, eller
3. är bosatt i Sverige och har vistats utomlands minst 15 dagar.

Begränsningen av rätten till frihet från skatt enligt första stycket gäller endast personal som utför arbete som sammanhänger med transportmedlets gång eller med servicen ombord. Till service ombord på transportmedlet hänförs förutom sedvanliga tjänster som servering, upppassning och städning även sådana tjänster som lämnas av frisörer, butikspersonal, underhållningsartister och andra jämförbara personalgrupper.

⁴ Senaste lydelse 2018:2089.

Nuvarande lydelse

4 kap.

3 §⁵

Tull och skatt enligt 1 § ska tas ut med följande belopp.

	tull	skatt
spritdryck	4 kr/liter	262 kr/liter
starkvin	2 kr/liter	81 kr/liter
vin	1 kr/liter	36 kr/liter
starköl	3 kr/liter	20 kr/liter
cigaretter	34 öre/styck	196 öre/styck
cigarrer	86 öre/styck	219 öre/styck
röktobak	428 kr/kg	2 422 kr/kg
snus	104 kr/kg	762 kr/kg
e-vätskor	320 kr/liter	3 300 kr/liter
andra nikotinhaltiga produkter	390 kr/kg	1 225 kr/kg

Föreslagen lydelse

4 kap.

3 §

Tull och skatt enligt 1 § ska tas ut med följande belopp.

	tull	skatt
spritdryck	4 kr/liter	262 kr/liter
starkvin	2 kr/liter	81 kr/liter
vin	1 kr/liter	36 kr/liter
starköl	3 kr/liter	20 kr/liter
cigaretter	34 öre/styck	196 öre/styck
cigarrer	86 öre/styck	219 öre/styck
röktobak	428 kr/kg	2 422 kr/kg
<i>övrig tobak</i>	<i>428 kr/kg</i>	<i>2 422 kr/kg</i>
snus	104 kr/kg	762 kr/kg
e-vätskor	320 kr/liter	3 300 kr/liter
andra nikotinhaltiga produkter	390 kr/kg	1 225 kr/kg

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1, 2 och 4 §§, 2 kap. 13 a och 16 §§, 3 kap. 5 a § och 4 kap. 1 § lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag finns bestämmelser om flyttning av punktskattepliktiga varor samt om kontroll avseende punktskattepliktiga varor vid vägtransporter och vid försändelser med post. I denna lag finns även bestämmelser om kontroll av upplagshavare inom uppskovsförfarandet.

Bestämmelserna har sin grund i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG.

Bestämmelserna har sin grund, *dels* i rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG, *dels i lagen (1994:1563) om tobaksskatt.*

2 §²

Med punktskattepliktig vara avses tobaksvara, alkoholvara och energiprodukt.

Med tobaksvara förstås vara som avses i 1 § *andra* stycket lagen (1994:1563) om tobaksskatt.

Med tobaksvara förstås vara som avses i 1 § *fyärde* stycket lagen (1994:1563) om tobaksskatt.

Med alkoholvara förstås vara som avses i 2–6 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt.

Med energiprodukt förstås bränsle som avses i 1 kap. 3 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi.

4 §³

Med skattskyldig avses den som är skattskyldig enligt

1. 9 § första stycket 1–6, 27 § eller 28 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

1. 9 § första stycket 1–6, 27 §, 28 §, 36 § 3, 5 eller 6 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

2. 8 § första stycket 1–6, 26 § eller 27 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt och,

3. 4 kap. 1 § första stycket 1–6 eller 8, 2 § eller 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi.

¹ Senaste lydelse 2013:1077.

² Senaste lydelse 2006:1510.

³ Senaste lydelse 2009:1507.

2 kap.

13 a §⁴

Skatten på varan ska efterges om Tullverket har beslutat om skatt på

1. en sådan beskattad alkoholvara som avses i 7 a § lagen (1994:1564) om alkoholskatt och den som kan antas göra anspråk på varan om omhändertagandet skulle upphävas enligt 15 § saknar rätt enligt 4 kap. 4 § eller 6 kap. 1 § alkohollagen (2010:1622) att föra in varan,

2. en sådan beskattad tobaksvara som avses i 8 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt och den som kan antas göra anspråk på varan om omhändertagandet skulle upphävas enligt 15 § *är under 18 år*, eller

2. *snus, tuggtobak, övrig tobak eller* en sådan beskattad tobaksvara som avses i 8 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, och den som kan antas göra anspråk på varan om omhändertagandet skulle upphävas enligt 15 § *saknar rätt enligt 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak eller liknande produkter att föra in varan*, eller

3. en sådan beskattad tobaksvara som avses i 8 a § lagen om tobaksskatt och det är sannolikt att varan är avsedd att bjudas ut till försäljning i Sverige och en sådan försäljning uppenbart skulle strida mot 3 kap. 1 § tredje stycket lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter eller 4 § lagen om tobaksskatt.

3. *snus, tuggtobak, övrig tobak eller* en sådan beskattad tobaksvara som avses i 8 a § lagen om tobaksskatt och det är sannolikt att varan är avsedd att bjudas ut till försäljning i Sverige och en sådan försäljning uppenbart skulle strida mot 3 kap. 1 § tredje stycket lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter eller 4 § lagen om tobaksskatt.

16 §⁵

Om omhändertagandet av en alkoholvara upphävs men den som gör anspråk på varan saknar rätt enligt 4 kap. 4 § eller 6 kap. 1 § alkohollagen (2010:1622) att föra in varan, ska beslut fattas om att varan inte ska lämnas ut till denne.

Om omhändertagandet av en tobaksvara upphävs men den som gör anspråk på varan *är under 18 år*, ska beslut fattas om att varan inte ska lämnas ut till denne.

Om omhändertagandet av en tobaksvara upphävs men den som gör anspråk på varan *saknar rätt enligt 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak eller liknande produkter att föra in varan*, ska beslut fattas om att varan inte ska lämnas ut till denne.

⁴ Senaste lydelse 2018:2091.

⁵ Senaste lydelse 2013:1076.

3 kap.

5 a §⁶

Saknas tillräckliga uppgifter för att fastställa skatten enligt 5 § första stycket får denna tas ut med	Saknas tillräckliga uppgifter för att fastställa skatten enligt 5 § första stycket får denna tas ut med
202 kronor/liter för spritdryck,	207 kronor/liter för spritdryck,
54 kronor/liter för starkvin,	55 kronor/liter för starkvin,
27 kronor/liter för vin,	27 kronor/liter för vin,
10 kronor/liter för starköl,	11 kronor/liter för starköl,
106 öre/styck för cigaretter,	1 krona och 63 öre/styck för cigaretter.

68 öre/styck för cigariller och cigarer och

752 kronor/kg för rökto bak.

I denna bestämmelse förstås med *spritdryck*: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 22 volymprocent,

starkvin: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 15 men inte 22 volymprocent,

vin: annat vin än starkvin samt annan alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 3,5 men inte 15 volymprocent och som inte är starköl,

starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent, och *starköl*: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent.

och

cigarill: cigarer med en högsta vikt av 3 gram per styck.

4 kap.

1 §⁷

En särskild avgift (*transporttillägg*) ska påföras en avsändande upplagshavare eller registrerad avsändare om

1. administrativ referenskod eller ersättningsdokument inte följer med transporten i den utsträckning som följer av 1 kap. 6 §, eller

2. säkerhet inte ställts för transporten i den utsträckning som följer av 1 kap. 6 §.

Transporttillägg ska påföras en

1. skattskyldig om anmälningsskyldighet eller skyldighet att ställa säkerhet som följer av 17 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, 16 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller 4 kap. 11 § lagen (1994:1776) om skatt på energi inte iakttagits, eller	1. skattskyldig om anmälningsskyldighet eller skyldighet att ställa säkerhet som följer av 17 eller 38 e § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, 16 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller 4 kap. 11 § lagen (1994:1776) om skatt på energi inte iakttagits, eller
--	---

⁶ Senaste lydelse 2016:1074.

⁷ Senaste lydelse 2018:1888.

2. säljare som vid distansförsäljning enligt 16 eller 16 b § lagen om tobaksskatt, 15 eller 15 b § lagen om alkoholskatt eller 4 kap. 9 eller 9 b § lagen om skatt på energi inte ställt säkerhet på föreskrivet sätt.

2. säljare som vid distansförsäljning enligt 16 eller 16 b § lagen om tobaksskatt, 15 eller 15 b § lagen om alkoholskatt eller 4 kap. 9 eller 9 b § lagen om skatt på energi *eller distansförsäljning av snus, tuggtobak eller övrig tobak enligt 38 b eller 38 c § lagen om tobaksskatt* inte ställt säkerhet på föreskrivet sätt.

Transporttillägg ska påföras en förare eller en passagerare som transporterar varor enligt 2 kap. 6 § andra stycket som inte har med sig föreskrivet förenklat ledsagardokument vid flyttning av punktskattepliktiga varor som beskattats i ett annat EU-land. Om det finns grund för att påföra såväl en förare som en passagerare transporttillägg för samma varor, får transporttillägg bara påföras passageraren.

Transporttillägg ska påföras den som äger eller, om en sådan lokal är upplåten till någon annan, den som innehar nyttjanderätt till lokal där punktskattepliktiga varor förvaras för på-, av- eller omlastning under en pågående flyttning, om föreskrivet förenklat ledsagardokument vid flyttning av punktskattepliktiga varor som beskattats i ett annat EU-land inte tillhandahålls vid transportkontrollen.

Transporttillägget är fyrtio procent av de punktskatter som belöper på eller kan antas belöpa på de varor för vilka bestämmelserna i första, andra, tredje eller fjärde stycket inte iakttagits.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

2. Lagen tillämpas första gången på flyttningar av snus, tuggtobak och övrig tobak som påbörjas efter ikraftträdandet.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker

Härigenom föreskrivs att 4 och 5 §§ lagen (1999:445) om exportbutiker ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

I en exportbutik får obeskattade unionsvaror säljas till flygpassagerare som reser till en plats utanför EU:s skatteområde.

Försäljning av varor enligt första stycket får endast avse i denna bestämmelse angivna varor och i särskilt angivna fall följande kvantiteter till varje enskild resande:

1. 200 cigaretter eller 100 cigariller eller 50 cigarrer eller 250 gram röktobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror,

1. 200 cigaretter eller 100 cigariller eller 50 cigarrer eller 250 gram röktobak eller 250 gram övrig tobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror,

2. en liter spritdryck eller två liter starkvin, två liter vin, två liter starköl, och

3. parfym, luktvatten och andra kosmetiska preparat, choklad- och konfektyrvaror, nikotinprodukter och andra tobaksvaror än sådana som anges ovan.

Till den som avreser med bestämmelseort i Norge får försäljning inte ske till större mängder än vad resande får införa tullfritt till det landet.

Vid tillämpning av andra stycket förstås med

spritdryck: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 22 volymprocent,

starkvin: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 15 men inte 22 volymprocent, samt mousserande vin,

vin: annat vin än starkvin samt annan alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 3,5 men inte 15 volymprocent och som inte är starköl,

starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent,

cigarill: cigarrer med en högsta vikt av 3 gram per styck,

övrig tobak: övrig tobak enligt 35 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

nikotinprodukter: e-vätskor och andra nikotinhaltiga produkter enligt lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter.

¹ Senaste lydelse 2018:698.

Om *andra tobaksvaror än snus eller tuggtobak* ska säljas i en exportbutik, ska verksamheten i exportbutiken bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt. Om snus *eller* tuggtobak ska säljas i en exportbutik ska verksamheten i exportbutiken bedrivas av en godkänd lagerhållare enligt samma lag.

Om *cigaretter, cigarrer, cigariller eller röktobak* ska säljas i en exportbutik, ska verksamheten i exportbutiken bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt. Om snus, tuggtobak *eller övrig tobak* ska säljas i en exportbutik ska verksamheten i exportbutiken bedrivas av en godkänd lagerhållare enligt samma lag.

Om alkoholvaror ska säljas i en exportbutik, ska verksamheten i exportbutiken bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt.

Exportbutiken ska då vara ett godkänt skatteupplag enligt respektive lag.

Om nikotinprodukter enligt 4 § fjärde stycket ska säljas i en exportbutik, ska verksamheten i exportbutiken bedrivas av en godkänd lagerhållare enligt lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 12 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

12 §²

Uppgifter och handlingar som avser

1. revision ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då revisionen avslutades, och

2. fastighetstaxering ska gallras tolv år efter utgången av det taxeringsår som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till.

Uppgifter och handlingar om godkända upplagshavare, registrerade varumottagare, tillfälligt registrerade varumottagare, registrerade avsändare eller godkända skatteupplag enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt samt lagen (1994:1776) om skatt på energi ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då aktören avregistrerades.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter och lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter och lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik *och registrerade distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak enligt lagen om tobaksskatt* ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar som avses i 4 a § ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då de meddelanden som är kopplade till den administrativa referenskoden enligt 22 b § andra stycket lagen om tobaksskatt, 21 b § andra stycket lagen om alkoholskatt eller 6 kap. 4 § andra stycket lagen om skatt på energi eller annan sammanhållande identifikationsuppgift senast ändrades.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

² Senaste lydelse 2020:34.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

1.6 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 1 §, 37 kap. 7 a och 9 a §§ och 41 kap. 2 och 3 §§ i skatteförfarandelagen (2011:1244) att ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2020:37

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §¹

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,
4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,
5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,
7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,
8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,
9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
10. den som är skattskyldig enligt
 - a) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
 - b) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
 - c) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 36 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - c) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 36 § 1 eller 38 c § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - d) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
 - e) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi,
 - f) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
 - g) lagen (1999:673) om skatt på avfall,
 - h) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,

¹ Senaste lydelse 2020:35.

i) 8 § 1 eller 2 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,

j) lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,

k) 6 § 1 eller 2 b lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

l) lagen (2018:1139) om skatt på spel,

m) lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, eller

n) 4 § 1 lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar,

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§,

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, och

13. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

37 kap.

7 a §²

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–d eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–e eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

9 a §³

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan.

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–d eller återbetalning av eller

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–e eller återbetalning av eller

² Senaste lydelse 2018:701.

³ Senaste lydelse 2018:701.

kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2. kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.

41 kap. 3 §⁴

Revision får göras hos

1. den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078),

2. någon annan juridisk person än ett dödsbo,

3. den som har anmält sig för registrering,

4. den som har ansökt om eller är godkänd för F-skatt,

5. sådant ombud för en utländsk beskattningsbar person som avses i 6 kap. 2 §,

6. sådan representant som avses i 16 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, 15 a § lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller 4 kap. 9 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi,

7. den som har ansökt om godkännande som upplagshavare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,

8. den som har ansökt om registrering som varumottagare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,

9. den som har ansökt om godkännande som skattebefriad förbrukare enligt lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,

10. den som har ansökt om godkännande som registrerad avsändare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,

11. den som har ansökt om godkännande som lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter eller lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar, *och*

12. den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik.

11. den som har ansökt om godkännande som lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter eller lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar,

12. den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik, *och*

13. den som har ansökt om godkännande som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak enligt lagen om tobaksskatt.

⁴ Senaste lydelse 2020:35.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2021 i fråga om 7 kap. 1 § och 41 kap. 3 § och i övrigt den 1 januari 2021.

2 Skattepliktig tobak

2.1 Bakgrund och gällande rätt

Beskattningen av cigaretter, cigarrer, cigariller och rökto­bak är harmoniserad inom EU genom rådets direktiv 2011/64/EU av den 21 juni 2011 om strukturen och skattesatserna för punktskatten på tobaksvaror (tobaksskattedirektivet). Direktivet har i svensk rätt genomförts genom lagen (1994:1563) om tobaksskatt, nedan kallad LTS. I Sverige beskattas förutom de nämnda EU-harmoniserade tobaksvarorna även snus och tuggtobak med stöd av bestämmelserna i LTS.

Tobak som inte omfattas av LTS är inte punktskattepliktig. Sådan tobak utgörs ofta av obehandlad råvara, men kan även i vissa fall vara rester från produktion av tobaksprodukter (tobaksavfall). Denna typ av tobak kan normalt inte konsumeras direkt utan behöver bearbetas, men kan användas vid tillverkning av andra tobaksprodukter. Exempelvis kan sådan tobak användas för att industriellt tillverka snus och cigaretter. Även vid egentillverkning av snus och cigaretter används den typen av tobak.

Med exempel från tulltaxan kallas sådan tobak ibland ”råtobak”. Detta är dock inte något skatterättsligt begrepp. Det faktum att en viss tobaksvara klassificeras som råtobak enligt tulltaxan påverkar inte bedömningen av huruvida denna vara är punktskattepliktig enligt LTS. I det följande kommer begreppet ”övrig tobak” att användas för att beskriva sådan tobak som i dag inte är skattepliktig.

Övrig tobak ska särskiljas från rökto­bak. Definitionen av begreppet rökto­bak i LTS bygger på tobaksskattedirektivet och innefattar två slags tobaksformer. Den första formen innebär att tobaken på något sätt har sönderdelats. I det fallet ska två villkor vara uppfyllda för att viss tobak ska anses omfattas av definitionen. Dels ska tobaken ha skurits eller på annat sätt strimlats, tvinnats eller pressats till kakor, dels ska den gå att röka utan ytterligare industriell beredning. Den andra formen är tobaksavfall med vilket avses rester av tobaksblad och biprodukter från bearbetning av tobak eller framställning av tobaksprodukter. Tobaksavfallet ska gå att röka, det ska bjudas ut till detaljhandelsförsäljning och inte omfattas av definitionerna av cigaretter respektive cigarrer och cigariller.

Vissa av de begrepp som definierar rökto­bak har tolkats av EU-domstolen i en dom den 6 april 2017 i mål C-638/15, Eko-Tabak, i en begäran om förhandsavgörande. EU-domstolen uttalade sig i domen bl.a. om vad som utgör rökto­bak och vad uttrycken ”tobak som skurits eller på annat sätt strimlats” och ”industriell beredning” innebär. Domen har dock tolkats på skilda sätt i olika EU-länder och även inom svensk rätt har det diskuterats hur domen ska tolkas.

När det gäller att bedöma om det går att röka utan ytterligare industriell beredning kan detta delvis påverkas av vilken testmetod som används, även om ett test i sig inte är avgörande för om viss tobak anses rökbar. Dessutom kan även vissa restprodukter från tillverkning av tobaksprodukter ses som rökto­bak om de går att röka och ”bjuds ut till detaljförsäljning”. Även detta begrepp innehåller ett bedömningsmoment.

Sammantaget finns det vissa svårigheter och oklarheter kring gränsdragningen mellan skattepliktig röktokek och sådan tobak som inte omfattas av beskattning.

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom den 16 december 2019 i mål 4028-18 och 4029-18 ("Prillan Concept") tagit ställning till huruvida en viss tobaksprodukt skulle anses vara röktokek. Högsta förvaltningsdomstolen hänvisade till domen i Eko-Tabak och anförde bl.a. att begreppet "röktokek" inte får tolkas restriktivt samt att begreppen "skurits" och "strimlats" ska tolkas brett. Mot den bakgrunden skulle den i målet aktuella tobaksprodukten i form av flagor av tobaksblad anses vara röktokek och därmed skattepliktig.

Skillnaderna mellan skattepliktig röktokek och icke skattepliktig tobak har i Sverige gett upphov till vissa svårigheter. Mindre seriösa aktörer för in och säljer röktokek i Sverige men kallar den för "råtokek" för att undgå beskattning. Tobaken kan i så fall säljas till en bråkdel av priset för röktokek. Oklarheterna kring gränsdragningen har i vissa fall inneburit att det krävts långdragna processer för att avgöra om tobaken ska beskattas eller inte. Dessa gränsdragningsproblem torde dock ha minskats efter den ovan nämnda HFD-domen. Det måste dock fortfarande göras en bedömning om tobaken är beskattningsbar eller inte. Tobak har även förts in i Sverige för att användas i legal snustillverkning. Oklarheterna kring gränsdragningen har i vissa fall inneburit att tobak som tidigare har ansetts som råtokek nu har ansetts vara skattepliktig röktokek. Det innebär en risk för dubbelbeskattning, eftersom råvaran för snustillverkningen under vissa omständigheter kan beskattas och det färdiga snuset sedan beskattas igen. Det finns i dessa fall i dag inte någon möjlighet för en lagerhållare att få tillbaka den skatt som har betalats för röktokek om den används för snustillverkning. Oklarheterna torde ha minskat efter HFD:s dom, men det saknas fortfarande möjligheter för lagerhållare att få tillbaka skatten för röktokek. Därutöver har övrig tobak lagligen förts in i Sverige, men sedan använts för yrkesmässig tillverkning av tobaksprodukter utan att skatt betalas. Om en privatperson använder övrig tobak för att tillverka cigaretter för eget bruk uppkommer ingen skattskyldighet. Men om tillverkningen är yrkesmässig ska skatt betalas för de färdiga cigaretterna. I de här fallen är det inte gränsdragningen som sådan som orsakar problem, utan att tobak som inte omfattas av skatteplikt underlättar för oseriösa aktörer att försöka kringgå skattskyldigheten vid tillverkningen av tobaksvaror.

Det finns på EU-nivå inte några regler som rör beskattning av övrig tobak eller "obehandlad tobak". Medlemsstaterna har därför möjlighet att införa och utforma regler om sådan beskattning under förutsättning att reglerna inte leder till gränsformaliteter i handeln mellan medlemsstaterna samt följer de allmänna unionsrättsliga reglerna om proportionalitet och likabehandling.

2.2 Reglering och beskattning av övrig tobak i vissa andra EU-länder

Vissa EU-länder har i olika utsträckning valt att reglera hantering av övrig tobak och ibland även valt att beskatta den. Nedan redogörs för några sådana exempel.

I Danmark finns bestämmelser om att enbart verksamheter som framställer skattepliktiga varor (dvs. varor som regleras av punktskattedirektivet) har rätt att handla med råttobak.

I Kroatien infördes 2015 bestämmelser om kontroll av hanteringen avseende ”råttobak”. Bestämmelser finns om krav på registrering och särskilt tillstånd för leverans av råttobak. Definitionen av råttobak omfattar i princip skördad tobak, oavsett graden av dess bearbetning eller behandling, om den inte ska betraktas som en tobaksvara. I den polska punktskattelagen finns en definition om att med torkad tobak ska förstås sådan tobak som, oavsett fuktighet, inte sitter fast i en levande växt och som ännu inte är en tobaksprodukt.

I Slovakien finns bestämmelser om beskattning av ”råttobak”. Den som vill ta emot, lagra och tillhandahålla råttobak för att producera tobaksvaror är också skyldig att ansöka om att tas upp i det nationella registret för tobakshandlare hos den slovakiska tullmyndigheten.

I Tjeckien finns bestämmelser om skatt på ”råttobak” sedan 2015. Bland annat uppkommer skattskyldighet om råttobak hanteras i annat syfte än tillverkning av tobaksvaror eller då råttobak tillhandahålles i annat syfte än tillverkning av tobaksprodukter eller då någon inte kan redovisa ursprunget för råttobaken. Definitionen av råttobak utgår från blad eller delar av tobaksplantan. Vidare finns bestämmelser om krav på tillstånd för att få lov att hantera råttobak.

I Ungern finns bestämmelser om krav på tillstånd för odling av tobaksplantor, import, produktion och lagring samt utsläppande på marknaden av tobaksprodukter. Även export av torkad eller fermenterad tobak omfattas. I huvuddrag innebär regelverket att tobaksråvaror endast får saluföras och levereras till personer som är registrerade av myndigheterna. Begreppet råttobak definieras som ”bladen på en växt av *Nicotiana tabacum*-arten, som kan beredas industriellt och torkas med naturlig eller konstgjord process”.

3 Beskattning av övrig tobak

3.1 Hantering av övrig tobak

<p>Promemorians bedömning: Det bör inte införas några regler om krav på tillstånd eller licens för hantering av tobak.</p>

Skälen för bedömningen: Som nämnts ovan har gränsdragningen mellan skattepliktig röktoak och tobak som inte är skattepliktig varit oklar. Efter att rättsläget i Sverige har klargjorts genom HFD:s avgörande

torde svårigheten att bedöma om en viss sorts tobak ska beskattas eller inte, ha minskat. De problemen som är kopplade till att viss tobak är skattefri kvarstår dock. Det går att tänka sig huvudsakligen två lösningar för att komma till rätta med problemen – ett licenssystem eller beskattning eller en kombination av dessa. Vissa medlemsstater har krav på någon form av tillstånd eller licens för hantering av råttobak. De länder som har sådana system har ofta även valt att beskatta råttobak. Ofta är dessa krav förenade med krav på viss rapporteringsskyldighet till behöriga myndigheter. Tobaksbranschen i Sverige har tidigare påpekat att ett liknande system även borde införas här (jfr prop. 2017/18:294 Vissa kontrollfrågor och andra frågor på punktskatteområdet). För att ett sådant system ska bli effektivt krävs i princip att tillstånd inte ges till privatpersoner, utan enbart till aktörer som hanterar tobaken yrkesmässigt. Det skulle i praktiken innebära ett förbud för privatpersoner att köpa eller hantera övrig tobak. En sådan åtgärd skulle bli mycket ingripande och det kan ifrågasättas om den skulle lösa de problem som angivits ovan. Det kan även ifrågasättas om det verkligen är motiverat att förbjuda privatpersoner att köpa övrig tobak när de tillåts köpa röktoak. Argumentet för en sådan åtgärd skulle främst vara att privatpersoner inte skulle få hantera obeskattad tobak. Detta går dock att åtgärda på ett mindre ingripande sätt genom att beskatta den övriga tobaken. Sammantaget bedöms att det inte bör införas några regler om krav på tillstånd eller licens för hantering av övrig tobak. Istället bör det övervägas om en skatt ska tas ut för sådan tobak som hittills inte beskattats.

3.2 Beskattning och avgränsningar

Promemorians förslag: Övrig tobak, dvs. tobak som inte är en del av en levande planta och som inte är skattepliktig som cigaretter, cigarrer, cigariller, röktoak, snus eller tuggtoak, ska beskattas. En definition av begreppet tobaksvaror införs.

Skälen för förslaget: I avsnitt 3.1 ovan gjordes bedömningen att ett licenssystem för tobak skulle vara en alltför ingående åtgärd, eftersom problemen enklare kan hanteras genom beskattning. För att komma till rätta med skillnaderna mellan skattepliktig röktoak och icke skattepliktig tobak samt för att motverka fusk, föreslås att en skatt införs på sådan tobak som för närvarande inte är skattepliktig. Som en utgångspunkt kan konstateras att det i punktskattelagstiftningen såväl på EU-nivå som i svensk rätt saknas en definition av sådan tobak. Den definieras i dag indirekt, genom att den inte ingår i någon av de kategorier som är skattepliktiga. Begreppet ”råttobak” härrör från den s.k. Tulltaxan och därmed inte från skatterätten. I debatten kring hanteringen av övrig tobak förekommer i övrigt en mängd olika begrepp om sådan övrig tobak såsom ”lös tobak” och ”obehandlad tobak”. Problemet med dessa begrepp är att de ibland kan vara tillämpliga på såväl röktoak som på övrig tobak. Det bedöms att begreppet ”råttobak” har en så stark koppling till tullbestämmelserna att det kan orsaka missförstånd att använda sig av samma begrepp inom punktskattelagstiftningen. Mot den bakgrunden

förefaller det lämpligast att stanna för att använda begreppet ”övrig tobak” som en beteckning på den nya skattebasen.

De nya bestämmelserna bör införas i lagen (1994:1563) om tobaksskatt, nedan förkortad LTS, eftersom det i den lagen redan finns bestämmelser om skatt på såväl harmoniserad som icke-harmoniserad skatt på tobak.

Praktiska skäl talar för att en negativ definition av begreppet bör användas i LTS, dvs. att sådan tobak som inte ingår i någon kategori beskattningsbar tobak ska anses vara ”övrig tobak”. En definition av vad som ska anses utgöra övrig tobak skulle, förutom svårigheterna att definiera denna kategori, även kunna leda till nya gränsdragningsproblem. Det föreslås därför att tobak som inte är skattepliktig enligt reglerna om cigaretter, cigarrer, cigariller, röktobak, snus eller tuggtobak ska anses vara ”övrig tobak”. Samtidigt är avsikten inte att beskatta levande plantor av tobakssläktet. Det föreslås därför att begreppet enbart ska innefatta sådan tobak som inte är en del av en levande planta. Det innebär att sådan tobak som aktivt har skördats från en planta eller av naturliga orsaker har lossnat från den omfattas av definitionen. Skattskyldighet inträder dock enbart om tillverkningen är yrkesmässig (se nedan avsnitt 3.4). Även hela plantor omfattas av begreppet om de inte längre lever. Som ytterligare exempel på tobak som kommer att träffas av skatteplikt kan nämnas tobaksblad, oberoende av huruvida dessa torkats eller ej. Även tobaksavfall som med dagens regler faller utanför definitionen av röktobak, exempelvis därför att det bedöms inte gå att röka eller som går att röka, men som inte bjuds ut till detaljhandelsförsäljning, kommer därmed att bli punktskattepliktigt. Den föreslagna definitionen kommer i praktiken främst att vara tillämplig på tobaksblad som inte har skurits, strimlats, tvinnats eller pressats till kakor, på bearbetad tobak som inte går att röka utan ytterligare industriell beredning, samt på tobaksavfall som antingen inte går att röka eller inte bjuds ut till detaljhandelsförsäljning. Det kan dock uppkomma situationer då övrig tobak ingår i en annan vara. I likhet med vad som gäller för röktobak ska i så fall hela varan bli skattepliktig och skatten beräknas utifrån varans totala vikt.

Definitionen innebär att all tobak som inte är en del av en levande planta blir skattepliktig. En bedömning görs först om tobaken är skattepliktig som cigaretter, cigarrer, cigariller, röktobak, snus eller tuggtobak. Om den inte är det blir den skattepliktig som övrig tobak.

I lagen används sedan tidigare begreppet tobaksvara för de varor som omfattas av tillämpningsområdet. Vid införandet av den nya kategorin övrig tobak kan det diskuteras huruvida denna bör ingå i detta begrepp. Genom att låta begreppet övrig tobak ingå i begreppet tobaksvara förenklas utformningen av lagförslaget och även tillämpningen torde underlättas. Det förefaller därför motiverat att i LTS låta övrig tobak ingå i begreppet tobaksvara. För att tydliggöra vilken definition begreppet tobaksvara har i LTS bör en särskild definition av begreppet införas i lagen.

Vad gäller begreppen snus och tuggtobak saknar dessa i dag legaldefinitioner. I LTS sågs beträffande sådana tobaksvaror att skatt ska betalas för snus och tuggtobak som hänförs till nr 2403 i Kombinerade nomenklaturen enligt rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan. KN-nummer 2403 omfattar dock betydligt fler produkter än

enbart snus och tuggtobak, exempelvis rökto­bak. För att beskattas måste produkterna alltså dels omfattas av KN-nummer 2403, dels vara ”snus” eller ”tuggtobak”. De två senare begreppen är dock inte definierade i LTS. Vid tolkningen av begreppen kan viss ledning hämtas från de förklarande anmärkningarna till KN-nummer 2403. Dessa är dock inte rättsligt bindande. Frågan upp­kommer huruvida man vid införandet av en negativ definition av begreppet ”övrig tobak” även borde införa definitioner av snus och tuggtobak i lagtexten. Såvitt har framkommit förekommer i dag relativt få, skatterättsliga gränsdragningsproblem avseende vad som ska anses vara snus eller tuggtobak. De fall där gränsdragningen är en fråga rör normalt huruvida en produkt ska omfattas av det EU-rättsliga förbudet³⁴ mot försäljning av snus utanför Sverige. Hur en vara beskattas enligt svensk, nationell rätt har ingen direkt effekt på de EU-rättsliga reglerna om försäljning. Avsikten är inte att göra några skatterättsliga ändringar rörande dessa tobaksprodukter. Om en skatterättslig definition skulle införas finns en risk att varor som i dag anses vara snus eller tuggtobak skulle falla utanför definitionen eller tvärt om. Det bedöms därför inte finnas skäl att nu införa några skatterättsliga definitioner av snus eller tuggtobak.

Lagförslag

Förslaget föranleder införandet av en ny paragraf, 35 a § samt ändringar i 1 § LTS.

3.3 Skattesats

Promemorians förslag: Skatt ska för övrig tobak betalas med samma skattebelopp som för rökto­bak.

Skälen för förslaget: Den befintliga tobakskategori som övrig tobak i praktiken kan jämföras med är rökto­bak. Det finns därför skäl att utgå från skatten på rökto­bak vid bestämmandet av skatten på övrig tobak. Det går att argumentera för att det normalt är en mindre del av den övriga tobaken som i slutändan kommer att kunna konsumeras jämfört med rökto­bak och att den därför borde ha en lägre skattesats. Det kan även konstateras att de EU-länder som valt att införa en skatt på övrig tobak har valt samma skattenivå som för rökto­bak. En sådan skattenivå skulle innebära att det inte finns något ekonomiskt incitament att sälja rökto­bak som övrig tobak. Det skulle också innebära att olaglig tillverkning av cigaretter eller andra tobaksvaror försvårades, eftersom råvaran i tillverkningen i så fall skulle vara beskattad på samma nivå som rökto­bak. Det föreslås därför att skattesatsen för övrig tobak ska vara samma som för rökto­bak. Detta innebär att skattesatsen för övrig tobak kommer att uppgå till 1 957 kr per kilogram med justering den årliga omräkningen av skattebeloppen för de olika tobakstyperna (2, 8, 35 och 42 §§). Vid ett ikraftträdande 1 juni 2021 (se avsnitt 3.8 nedan) skulle det i lagen angivna skattebeloppet behöva

³⁴ Förbudet återfinns i artikel 17 i direktiv 2014/40/EU.

fastställas till 2021 års nivå. Detta kan dock inte fastställas förrän konsumentprisindex för juni 2020 är känt. I förslaget till lagtext har därför skattebeloppet för 2020 angivits. Ett ikraftträdande under 2021 innebär även att basåret för omräkningen flyttas fram från dagens 2016 till 2020. Skälet är att underlätta den praktiska tillämpningen av dessa bestämmelser. Det sagda innebär även att de i lagen uttryckta skattesatserna för andra tobaksvaror ska ändras till 2021 års nivåer.

Lagförslag

Förslaget föranleder bestämmelser i nya 35 a § samt ändringar i 2, 8, 35 och 42 §§ LTS.

3.4 Skattskyldiga och skattskyldighetens inträde

Promemorians förslag: Övrig tobak omfattas av samma regler om skattskyldighet och tidpunkten för skattskyldighetens inträde som för snus och tuggtobak. Detsamma gäller avseende reglerna för lagerhållare.

Särskilda regler om distansförsäljning införs för snus, tuggtobak och övrig tobak.

Skälen för förslaget: Det finns inga skäl för att de generella reglerna om vem som är skattskyldig, vilka omständigheter som utlöser skattskyldighet eller tidpunkterna för skattskyldighetens inträde skulle vara annorlunda för övrig tobak än för snus och tuggtobak. I praktiken överensstämmer de reglerna även till stora delar med de regler som gäller för harmoniserade tobaksprodukter, som exempelvis röktobak. Den stora skillnaden mellan förfarandet för snus och tuggtobak jämfört med harmoniserade tobaksprodukter är att det istället för ett harmoniserat uppskovsförfarande finns ett nationellt lagerhållarsystem. Liksom för andra typer av tobak finns det ett behov för aktörer som yrkesmässigt hanterar övrig tobak att kunna skjuta upp beskattningstidpunkten. Eftersom den föreslagna skatten är en nationell skatt bör således detta hanteras inom det nationella lagerhållarsystemet. Det föreslås därför att reglerna om vilka aktörer som är skattskyldiga, vilka omständigheter som utlöser skattskyldighet och när skattskyldigheten inträder ska vara samma för övrig tobak som för snus och tuggtobak, inklusive reglerna för lagerhållare. Det innebär att skattskyldig blir den som har godkänts som lagerhållare, i annat fall yrkesmässigt tillverkar, för in, tar emot eller importerar övrig tobak eller använder övrig tobak som har förvärvats skattefritt för annat ändamål än det som var förutsättningen för skattefriheten. Skattskyldigheten för godkända lagerhållare inträder när den övriga tobaken levereras till en köpare som inte är godkänd lagerhållare eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning eller om godkännandet återkallas. För icke-lagerhållare inträder skattskyldigheten när den övriga tobaken tillverkas eller förs in till Sverige. Vid import är skattskyldigheten kopplad till skyldigheten att betala tull. För övrig tobak kan begreppet ”tillverkas” i vissa fall te sig märkligt rent språkligt,

eftersom det inte sker någon tillverkning i egentlig mening. Det finns dock fördelar med att använda enhetliga begrepp. För övrig tobak ska begreppet tillverkning tolkas som varje åtgärd som får tobaken att uppfylla kraven för att anses vara övrig tobak. Det kan exempelvis vara att ett tobaksblad plockas från en levande planta eller att tobak som uppfyller kraven för att vara hänförlig till en viss tobaksprodukt, till exempel rökto bak, behandlas så att den inte längre gör det. Det bör noteras att det inte krävs en aktiv åtgärd för att tillverkning ska anses ha skett. Om ett tobaksblad av naturliga skäl lossnar från en tobaksplanta i en yrkesmässig tobaksodling ses det som tillverkning i detta sammanhang.

En situation som för harmoniserade tobaksprodukter regleras särskilt är så kallad distansförsäljning. Detta omfattar situationer då någon i Sverige som inte bedriver självständig ekonomisk verksamhet förvärvar beskattade tobaksvaror och varorna transporteras hit från ett annat EU-land av säljaren eller av någon annan för säljarens räkning. I sådana fall är det säljaren som blir skattskyldig. Den situation som detta normalt tillämpas på är då privatpersoner köper tobaksvaror från utländska säljare. För snus och tuggtobak finns det ingen skatterättslig specialreglering för distansförsäljning, eftersom sådan försäljning i praktiken endast förekommer i mycket begränsad omfattning. För övrig tobak kan dock sådan handel förekomma i större omfattning. Det finns därför ett behov av att tydliggöra vad som gäller i dessa situationer. Det föreslås därför att det i LTS införs regler om distansförsäljning av övrig tobak.

Vad gäller snus finns det i övriga länder inom EU ett förbud mot utsläppande på marknaden (artikel 17 i tobaksproduktdirektivet) vilket bör innebära att distansförsäljning endast borde förekomma undantagsvis. Distansförsäljning av tuggtobak förekommer som angetts ovan i praktiken i mycket begränsad omfattning. I den mån det ändå förekommer sådan försäljning av tuggtobak och snus som kan omfattas av en bestämmelse om distansförsäljning, får det dock anses lämpligt att denna beskattas. Förbättrade förutsättningar för kontroll av sådana flyttningar kan då också åstadkommas genom de förslag som lämnas i avsnitt 3.6. De nya bestämmelserna om distansförsäljning föreslås mot denna bakgrund även omfatta tuggtobak och snus.

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om distansförsäljning bör utformas på samma sätt som för harmoniserade tobaksprodukter. Sådana regler kommer att gälla för näthandel och postorder- och telefonförsäljning där tobaksvaror förs in i Sverige från ett annat EU-land. Vidare föreslås en regel om att den som tar emot övrig tobak som avsänts till Sverige av en distansförsäljare bör vara skattskyldig i stället för säljaren, om säljaren inte har ställt säkerhet (se avsnitt 3.6). Även denna situation motsvarar vad som gäller för harmoniserade tobaksprodukter.

Lagförslag

Förslaget föranleder införandet av tre nya paragrafer, 38 b–38 d §§ samt ändringar i 36, 37, 38, 39, 40 och 40 a §§ LTS.

3.5 Avdragsrätt och skattskyldighet vid yrkesmässig tillverkning

Promemorians förslag: Lagerhållare som inte är godkända upplagshavare ges möjlighet att göra avdrag för skatt med ett belopp som motsvarar skatten på de harmoniserade tobaksvaror som lagerhållaren har återanvänt vid tillverkningen av snus, tuggtobak eller övrig tobak. Det införs ett undantag från skattskyldigheten för lagerhållare för snus, tuggtobak eller övrig tobak som har återanvänts vid tillverkning av skattepliktiga tobaksvaror. Upplagshavare som inte är godkända lagerhållare ges möjlighet att göra avdrag med ett belopp som motsvarar skatten på det snus, den tuggtobak eller den övriga tobak som upplagshavaren har återanvänt vid tillverkningen av harmoniserade tobaksvaror. Tuggtobak, snus och övrig tobak som fullständigt har förstörts under tillsyn av Skatteverket undantas från skattskyldighet för godkända lagerhållare.

Skälen för förslaget: För godkända upplagshavare finns i dag regler om att skattskyldighet inte inträder då en vara har återanvänts vid tillverkning. En upplagshavare kan även göra avdrag för redan betald skatt för varor som förs in i skatteupplaget. Detta innebär att om en upplagshavare exempelvis använder röktokek för att tillverka cigaretter kommer röktokek inte att beskattas. Även om det inte uttryckligen anges i lagen har reglerna tolkats som att en upplagshavare även kan använda röktokek för att tillverka snus eller tuggtobak utan att röktokek beskattas. För lagerhållare finns i dag inte liknande möjligheter. Om en lagerhållare som inte även är upplagshavare använder röktokek för att tillverka snus, kommer således tobaksskatt att tas ut både för röktokek som används vid tillverkningen och snuset som tillverkas, om det säljs till en icke-lagerhållare eller på annat sätt tas i anspråk.

Reglerna för lagerhållare behöver därför ändras, så att de tobaksvaror som används vid tillverkning inte beskattas, utan skatt ska endast tas ut för slutprodukten. Eftersom en lagerhållare inte får hantera obeskattade harmoniserade tobaksvaror, exempelvis röktokek, kommer de harmoniserade tobaksvaror som används vid tillverkningen redan ha beskattats. Lagerhållaren kan antingen ges möjlighet till avdrag för den betalade skatten eller återbetalning av skatten. Eftersom avdrag kan ske i den ordinarie skattedeklarationen minskar en sådan lösning administrationen för både Skatteverket och de skattskyldiga jämfört med återbetalning. Avdrag för skatten blir därför mer ändamålsenligt än ett återbetalningssystem. Eftersom lagerhållarsystemet inte omfattar harmoniserade tobaksvaror bör ett sådant avdrag inte ges med den faktiska skatten, utan med ett belopp som motsvarar skatten på varorna. Det föreslås därför att lagerhållare som inte är godkända upplagshavare ges möjlighet att göra avdrag för skatt med en summa som motsvarar skatten på de cigaretter, de cigarrer, de cigariller eller den röktokek som lagerhållaren har återanvänt vid tillverkningen av snus, tuggtobak eller övrig tobak.

När en lagerhållare istället för harmoniserade tobaksvaror använder snus och tuggtobak för tillverkning anses att den tas i anspråk för annat ändamål

än försäljning, vilket normalt utlöser skattskyldighet. Detsamma kommer att gälla för övrig tobak. Det behöver därför införas ett undantag för övrig tobak som har återanvänts vid tillverkning av skattepliktiga tobaksvaror. Även snus och tuggtobak bör omfattas. Det föreslås därför ett undantag från skattskyldigheten för lagerhållare för snus, tuggtobak eller övrig tobak som har återanvänts vid tillverkning av skattepliktiga tobaksvaror.

Även reglerna för upplagshavare behöver justeras. En upplagshavare får inte lägga in obeskattade icke-harmoniserade tobaksvaror i skatteupplaget. Om en upplagshavare som inte är lagerhållare använder övrig tobak vid tillverkning kommer den övriga tobaken således att vara beskattad. För att undvika dubbelbeskattning krävs därför, på motsvarande sätt som föreslås för lagerhållare ovan, att upplagshavare ges möjlighet till avdrag med en summa som motsvarar skatten på de icke-harmoniserade tobaksvaror som används vid tillverkningen. Även om det i praktiken främst bedöms vara aktuellt att använda övrig tobak vid tillverkningen finns det inga skäl att inte även medge avdrag om snus eller tuggtobak har använts vid tillverkning. Det föreslås därför att upplagshavare som inte är godkända lagerhållare ges möjlighet att göra avdrag med en summa som motsvarar skatten på det snus, den tuggtobak eller den övriga tobak som upplagshavaren har återanvänt vid tillverkningen av cigaretter, cigarrer, cigariller eller röktobak.

Nordic Snus AB har hos Finansdepartementet begärt att lagen ändras så att så att den ovan föreslagna avdragsrätten för lagerhållare ska ges en retroaktiv tillämpning (dnr. Fi2018/01142/S2). Utgångspunkten bör dock vara att skattelagstiftning inte ska ges retroaktiv verkan om det inte finns goda skäl för det. Det som har tillkommit är ny rättspraxis kring tolkningen av vad som anses vara röktobak. Detta är dock inte en följd av ändrade regler, utan ett klargjort rättsläge, främst på grund EU-domstolens avgörande i Eko-tabak-domen. Att rättsläget påverkas av ny domstolspraxis är dock i sig inte skäl att ge avdragsreglerna retroaktiv verkan. Sammantaget bedöms det således inte finnas några skäl att ge de föreslagna avdragsreglerna retroaktiv verkan.

Slutligen kan det vid tillverkning hända att det uppkommer restprodukter som inte går att sälja men som fortfarande är skattepliktiga produkter. För upplagshållare finns ett undantag från skattskyldighet för tobaksvaror som under ett uppskovsförfarande blivit fullständigt förstörda under tillsyn av Skatteverket. Någon sådan möjlighet finns inte för lagerhållare. Det kan dock uppkomma situationer då även lagerhållare behöver förstöra restprodukter utan att det utlöser skattskyldighet. I synnerhet eftersom den föreslagna definitionen av övrig tobak kommer att omfatta i princip alla restprodukter. Det föreslås därför att tuggtobak, snus och övrig tobak som fullständigt har förstörts under tillsyn av Skatteverket ska undantas från skattskyldighet för godkända lagerhållare.

Lagförslag

Förslaget föranleder införandet av två nya paragrafer, 33 och 39 a §§ samt ändringar i 21 och 40 §§ LTS.

3.6 Förbättrade förutsättningar för kontroll av snus, tuggtobak och övrig tobak

Promemorians förslag: Regler om krav på anmälan och ställande av säkerhet införs för säljare som bedriver distansförsäljning av snus, tuggtobak eller övrig tobak från ett annat EU-land till Sverige. Motsvarande regler införs även för den som på annat sätt än genom distansförsäljning yrkesmässigt för in eller tar emot snus, tuggtobak eller övrig tobak utan att vara godkänd som lagerhållare.

En möjlighet att bli godkänd som registrerad distansförsäljare införs för den som till Sverige säljer tuggtobak eller övrig tobak genom distansförsäljning vid mer än ett enstaka tillfälle.

Skattskyldighet införs för den som, utan att vara lagerhållare, yrkesmässigt innehar snus, tuggtobak eller övrig tobak utan att skatt för varorna har redovisats i Sverige.

Tillämpningsområdet för lagen om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter utsträcks till att omfatta de flyttningar av snus, tuggtobak och övrig tobak som omfattas av anmälningsskyldighet och skyldighet att ställa säkerhet.

Skälen för förslaget: Cigaretter, cigarrer, cigariller och röktobak, alkoholvaror och vissa energiprodukter omfattas av EU-gemensamma bestämmelser kring flyttningar av varor (rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG). Direktivets bestämmelser innebär att de aktörer som flyttar punktskattepliktiga varor måste uppfylla vissa formella krav. Den närmare utformningen av kraven skiljer sig åt beroende på om det är fråga om flyttningar under uppskovsförfarande, flyttningar vid distansförsäljning eller flyttningar av beskattade varor. I samtliga fall innebär det dock att aktörerna inför flyttningen ska kontakta berörda myndigheter och ställa säkerhet för skatten för varorna. I många fall ställs även krav på att ledsagardokument eller referensnummer ska medfölja flyttningarna. För att kontrollera att punktskattedirektivets bestämmelser om flyttning av punktskattepliktiga varor följs finns bestämmelser i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter, nedan LPK. Bestämmelserna i LPK ger Tullverket möjlighet att genomföra kontroller av vägtransporter och av postförsändelser. Snus och tuggtobak samt övrig tobak omfattas inte av punktskattedirektivets förfaranderegler. Några nationella krav på att vissa formella skyldigheter ska vara uppfyllda vid flyttning av snus och tuggtobak finns inte.

Bestämmelserna om att aktörer som flyttar varor ska anmäla sig och ställa säkerhet för skatten syftar till att ge de berörda myndigheterna möjlighet att få kännedom om att en flyttning är på gång och därmed förbättrade möjligheter att säkerställa att det kommande skatteanspråket betalas. Om myndigheterna känner till att en flyttning sker har de möjlighet att göra en riskbedömning och vidta de kontrollåtgärder som de anser lämpliga. Genom kraven på anmälan och säkerhet skapas också förutsättningar för myndigheterna att granska transporter och vid misstanke om fusk, genomföra kontroller av om kraven har fullgjorts

innan flyttningen påbörjades. Ett av syftena med de ändringar som föreslås i denna promemoria är att minska skillnaderna mellan harmoniserade tobaksvaror och de varor som inte omfattas av punktskattedirektivets förfaranderegler. Såsom anförts i avsnitt 3.4 kan det antas att det för övrig tobak kan förekomma handel från andra EU-länder av andra än lagerhållare i större omfattning än vad som i dag är fallet med snus och tuggtobak. Det finns därmed ett behov för de berörda myndigheterna att förfoga över effektiva verktyg för att säkerställa att skatt tas ut på sådana varor. Det kan även noteras att Tullverket m.fl. redan i slutrapporten från det myndighetsgemensamma uppdraget anför att det vore ändamålsenligt om även snus och tuggtobak kunde omfattas av LPK för att möjliggöra för Tullverket att kontrollera kommersiell införsel av sådana varor från andra EU-länder (dnr Fi2015/05353/S3 samt prop. 2017/18:294 s. 33).

Anmälan och ställande av säkerhet

För att underlätta kontrollen och för att göra villkoren för hantering av harmoniserade tobaksvaror respektive icke-harmoniserade mer lika, bedöms det lämpligt att införa bestämmelser om anmälan och ställande av säkerhet för aktörer som flyttar snus, tuggtobak och övrig tobak.

På samma sätt som inom det harmoniserade förfarandet föreslås att en säljare som säljer snus, tuggtobak eller övrig tobak till Sverige genom distansförsäljning ska vara anmäld hos Skatteverket och ställa säkerhet för betalning av skatten på de varor som sänds från det andra EU-landet. För harmoniserade tobaksvaror finns det dessutom ett krav på att distansförsäljare som säljer varor vid mer än ett enstaka tillfälle ska företrädas av en skatterepresentant som är godkänd av Skatteverket. En distansförsäljare som har en sådan godkänd skatterepresentant får, i likhet med godkända aktörer såsom upplagshavare och lagerhållare, redovisa skatten för redovisningsperioder i stället för per händelse. Det bedöms inte vara aktuellt att införa ett krav på skatterepresentant för distansförsäljare i detta fall. I stället föreslås som huvudregel att distansförsäljaren ska anmäla sig till Skatteverket inför varje flyttning och ställa säkerhet för skatten på de varor som omfattas av flyttningen.

Bestämmelser föreslås även om att den som inte är godkänd lagerhållare och som från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot snus, tuggtobak eller övrig tobak ska anmäla varorna till Skatteverket och ställa säkerhet för betalning av skatten på tobaken. Om skatten inte betalas i rätt tid får den ställda säkerheten tas i anspråk. Detta motsvarar vad som enligt 17 § LTS gäller vid införsel av harmoniserade beskattade varor.

Enligt 26 § LTS ska det för harmoniserade varor även upprättas ett förenklat ledsagardokument vilket ska medfölja varorna under flyttningen. Något krav på sådant förenklat ledsagardokument föreslås inte gälla vid flyttningar av snus, tuggtobak och övrig tobak.

Registrerade distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak

En distansförsäljare som avser att till Sverige sälja tuggtobak eller övrig tobak vid mer än enstaka tillfällen och som önskar redovisa skatten per redovisningsperiod, bör ges möjlighet att ansöka om att godkännas som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak. Mot bakgrund av det förbud mot utsläppande på marknaden av snus som finns i övriga

länder inom EU bedöms det dock varken nödvändigt eller lämpligt att snus omfattas av denna möjlighet. För godkännande bör gälla motsvarande lämplighetskrav som för övriga godkännanden enligt LTS. En registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak bör, på samma sätt som distansförsäljare enligt 16 § LTS, ha möjlighet att ställa säkerhet utifrån en beräknad årlig skatt i stället för att ställa säkerhet vid varje flyttning. Bestämmelser om återkallande av godkännande och skattskyldighet vid konkurs bör införas som motsvarar vad som gäller för godkända lagerhållare. Säkerheten bör för en sådan registrerad distansförsäljare liksom för distansförsäljare enligt 16 § LTS uppgå till ett belopp som motsvarar tio procent av den beräknade årliga skatten på varorna. Ställd säkerhet får tas i anspråk om skatten inte betalas i rätt tid.

Innehavsbeskattning

För harmoniserade varor finns utöver de situationer som berörs ovan, då någon är skattskyldig när varor förs in i Sverige, även bestämmelser om skattskyldighet för den som innehar varor utanför uppskovsförfarandet, utan att skatt för varorna har redovisats i Sverige (9 § första stycket 8 LTS). Bestämmelsen omfattar den som varken fört in eller tagit emot varan på sådant sätt att den omfattas av skattskyldighet, men som av någon anledning ändå innehar en beskattad vara i Sverige. I förarbetena till nämnda bestämmelse anges bl.a. att med en bestämmelse om skattskyldighet vid innehav tydliggörs att skattskyldigheten kan ankomma på den som fört in en beskattad vara från ett annat EG-land, den som beställt varan och därefter tagit emot varan här i Sverige eller den som i annat fall innehar varan här (prop. 2009/10:40 s. 139-141). Även vad gäller snus, tuggtobak och övrig tobak kan det i vissa fall uppkomma situationer där varor påträffas för vilka svensk skatt inte har betalats, men där det inte går att utreda vem som fört in eller tagit emot varorna här. För att minska risken för att det på den svenska marknaden omsätts varor för vilka svensk punktskatt inte har betalats bedöms det att även snus, tuggtobak och övrig tobak bör omfattas. Bestämmelsen bör, i likhet med vad som gäller för tillverkning av icke-harmoniserade tobaksvaror enligt nuvarande 36 § 2 LTS, begränsas till yrkesmässigt agerande. På samma sätt som inom det harmoniserade förfarandet ska bestämmelsen endast tillämpas om den som innehar varan inte är skattskyldig för varan enligt någon annan bestämmelse. Skattskyldigheten enligt den nya bestämmelsen förutsätter därmed att varorna inte ägs av en lagerhållare.

Lagen om punktskattkontroll

För att det ska vara möjligt att effektivt kontrollera skyldigheterna att anmäla sig och ställa säkerhet föreslås även att tillämpningsområdet för LPK ska utsträckas till att omfatta flyttningar av snus, tuggtobak och övrig tobak. Detta innebär att Tullverket ges möjlighet att genomföra transportkontroller även i fråga om snus, tuggtobak och övrig tobak om varorna kan antas omfattas av krav på anmälan eller ställande av säkerhet. Transportkontroller kommer därmed kunna genomföras om det kan antas att varorna är föremål för en flyttning i samband med distansförsäljning eller yrkesmässig införsel av snus, tuggtobak eller övrig tobak från ett annat EU-land utan att vara godkänd som lagerhållare. Eftersom snus,

tuggtobak och övrig tobak är varor som är relativt enkla att flytta via postförsändelser bedöms det lämpligt att bestämmelserna om kontroll av postförsändelser får tillämpas på samma sätt som för de harmoniserade tobaksvarorna.

Enligt LPK får Tullverket bland annat omhändertaga punktskattepliktiga varor om det finns anledning att anta att transporten inte sker i enlighet med de formella reglerna som gäller för flyttningen. Omhändertagandet får ske för kontroll av om punktskatt ska betalas i Sverige och för fastställande av vem som i så fall är skattskyldig, för kontroll av om kraven för förflyttning är uppfyllda och i avvaktan på att skatten betalas. Ett omhändertagande upphör bland annat om det inte längre finns grund för omhändertagandet.

Om skattskyldighet har inträtt för en alkohol- eller tobaksvara som omhändertas ska Tullverket i enlighet med 3 kap. 5 § LPK besluta om skatten på varan. Då ska skatt tas ut enligt de skattesatser som anges i lagen om alkoholskatt eller i LTS. Det finns dock en undantagsbestämmelse i 3 kap. 5 a § LPK enligt vilken Tullverket, i fall det saknas tillräckliga uppgifter för att fastställa skatten, får ta ut den i enlighet med vissa angivna schablonbelopp. Det förefaller något oklart i vilka fall denna bestämmelse kan tillämpas i fråga om sådana tobaksvaror där skattebeloppen bestäms enbart utifrån varans vikt eller antalet föremål som beskattas. Detta gäller cigariller och cigarrer samt røktobak. I de fallen är det tämligen enkelt att komma fram till det relevanta skattebeloppet, eftersom det räcker att ta hänsyn till varans vikt eller antalet beskattningsbara föremål och multiplicera detta tal med aktuell skattesats. Då även schablonbeloppen för dessa varor bestäms utifrån vikt eller antal kommer man i de fall det är möjligt att använda schablonbeloppen därmed också kunna bestämma de ordinarie skattebeloppen. Det torde alltså aldrig kunna uppkomma situationer då det saknas uppgifter för att beräkna den ordinarie skatten men där schablonbeloppen fortfarande går att använda för dessa varor. Vad gäller cigaretter baseras dock skattebeloppet, dels på en styckeskatt, dels på en värderelaterad del. Eftersom värdet på varorna inte nödvändigtvis är känt finns i dessa fall behov av ett schablonbelopp. Mot denna bakgrund bedöms en reglering med schablonbelopp för just cigariller och cigarrer samt røktobak som onödig. Av samma skäl bedöms det saknas anledning att införa schablonbelopp för snus, tuggtobak och övrig tobak som ju i andra fall ska omfattas av förslaget till ändringar i LPK. I dessa fall kommer skatten att framgå redan av vikten på varan. Vad gäller schablonbeloppen för spritdryck, starkvin, vin, starköl samt cigaretter uppdateras dessa så att de bättre överensstämmer med aktuella skattenivåer enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt och LTS.

Enligt lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter finns för tobaksvaror åldersgränser för innehav och krav på hälsovarningar. De bestämmelser som finns i 2 kap. 16 och 16 a §§ LPK om att Tullverket i vissa fall ska besluta om att inte lämna ut varan och i 2 kap. 13 a § om eftergift av skatt, avser de situationer som omfattas av lagen om tobak och liknande produkter. Den nya kategorin övrig tobak omfattar en bred grupp av produkter, men i den mån dessa omfattas av tillämpningsområdet för 5 kap. 20 § lagen om tobak och liknande produkter bör de även omfattas av de ovan nämnda bestämmelserna i 2 kap. 13 a, 16 och 16 a §§ LPK. Även snus och tuggtobak bör omfattas av bestämmelserna. Begreppet

tobaksvara i lagen om tobak och liknande produkter utgår från definitionen i tobaksproduktsdirektivet. För att säkerställa att tillämpningsområdet för 2 kap. 13 a och 16 §§ LPK överensstämmer med tillämpningsområdet för förbudet för den som är under 18 år att införa tobaksvaror enligt 5 kap. 20 § lagen om tobak och liknande produkter föreslås att uttryckliga hänvisningar till den bestämmelsen införs i 2 kap. 13 a och 16 §§ LPK.

Genom bestämmelserna i LPK ges Tullverket även rätt att påföra transporttillägg om de formella bestämmelser som gäller för en flyttning inte har följts. Detta kan bli aktuellt bl.a. om kraven på att anmäla flyttningar och ställa säkerhet inte har uppfyllts eller om föraren inte har med sig erforderliga dokument. Det föreslås att det införs en möjlighet att påföra transporttillägg för den som inte har följt reglerna om att anmäla och ställa säkerhet för flyttningar av snus, tuggtobak eller övrig tobak. För dessa varor föreligger dock inte något krav på att medföra ledsagardokument eller referenskod vid flyttningar. Det kan därför inte bli aktuellt med transporttillägg för föraren med anledning av att sådana dokument saknas.

I 5 kap. LPK finns det bestämmelser om straffrättsliga påföljder för vissa uppräknade gärningar. Eftersom det för snus, tuggtobak och övrig tobak endast är flyttningar vid distansförsäljning och fall då någon som inte är godkänd lagerhållare för in eller tar emot varor från ett annat EU-land som omfattas av bestämmelserna i LPK, är det endast sådana flyttningar som kommer att omfattas av 5 kap. LPK.

Den skatt på övrig tobak som nu föreslås innebär inte att några gränskontroller ska göras vid Sveriges gräns mot andra medlemsstater. Tullverkets kontroll enligt LPK är inte kopplad till gränsnära områden utan avser hela flyttningen av varan fram till mottagaren. Förslaget innebär heller inte att skatt ska redovisas och betalas i samband med att varor fysiskt passerar Sveriges gräns. Förslagen syftar till att säkerställa att skatt betalas i Sverige genom att de behöriga myndigheterna får kännedom om den kommande flyttningen och säkerhet för skatten ställs. Formaliteterna är kopplade till den skatteutlösande omständigheten, det vill säga förvärvet av varorna, inte gränsöverskridandet. Skyldigheterna motsvarar de krav som uppställs i punktskattedirektivet för de varor som omfattas av de harmoniserade förfarandereglererna. De krav som föreslås bedöms sammantaget inte utgöra sådana gränsformaliteter som avses i artikel 1.3 i punktskattedirektivet (se bland annat EUD dom i mål C-349/13, ECLI:EU:C:2015:84). Utformningen av de föreslagna bestämmelserna bedöms även i övrigt uppfylla EU-rättens krav.

Lagförslag

Förslaget föranleder bestämmelser i nya 38 b och 38 c §§, införandet av en ny paragraf 38 e § LTS, ändringar i 36 § LTS samt i 1 kap. 1, 2 och 4 §§, 2 kap. 13 a och 16 §§, 3 kap. 5 a § och 4 kap. 1 § LPK.

3.7 Vissa kompletterande ändringar

Promemorians förslag: Reglerna om registrering och revision omfattar även registrerade distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak.

Tillämpningsområdet för reglerna om gallring av uppgifter i beskattningsdatabasen utökas till att omfatta registrerade distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak.

I lagen om frihet från skatt vid import, m.m. införs samma definition av tobaksvaror som i lagen om tobaksskatt. Övrig tobak läggs till i uppräkningslistan över schablonbelopp för tull och skatt.

I lagen om exportbutiker läggs övrig tobak till i uppräkningslistan av obeskattade unionsvaror vid försäljning till passagerare som reser utanför EU:s skatteområde.

Promemorians bedömning: Den personuppgiftsbehandling som promemorians förslag ger upphov till är förenlig med EU:s dataskyddsförordning.

Skälen för förslaget: Av 34 § LTS följer att i fråga om förfarandet för beskattning gäller bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL, eller i vissa fall tullagen (2016:253). Bestämmelser om redovisning av skatt, betalning, revision, omprövning, överklagande m.m. i fråga om skatten på övrig tobak finns således i SFL.

Registrering

Enligt 7 kap. 1 § ska den som är distansförsäljare enligt 16 § första stycket LTS registreras av Skatteverket. Motsvarande bör även gälla för den som är godkänd som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak enligt den föreslagna 38 c § LTS, varför en hänvisning till 38 c § LTS bör läggas till i 7 kap. 1 § 10 c SFL.

Enligt 7 kap. 1 § SFL ska den som är godkänd som lagerhållare enligt 38 § LTS registreras av Skatteverket. Detta kommer genom de föreslagna ändringarna i 38 § LTS även att gälla för den som godkänns som lagerhållare för övrig tobak (se avsnitt 3.4).

Skattedeklaration

Av 26 kap. 6 § SFL följer att den som är registrerad enligt 7 kap. 1 § SFL ska lämna en punktskattedeklaration för varje redovisningsperiod, normalt månadsvis. Övriga skattskyldiga för skatten på övrig tobak ska, enligt 26 kap. 8 § SFL, redovisa skatten i en särskild skattedeklaration för varje händelse som medför skattskyldighet. Detta gäller därmed den som är distansförsäljare enligt föreslagna 38 b §, dvs. distansförsäljare av snus och distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak som inte är godkänd som registrerad distansförsäljare och den som utan att vara lagerhållare exempelvis yrkesmässigt för in eller tar emot varor från ett annat EU-land eller yrkesmässigt tillverkar övrig tobak. Ett godkännande som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak omfattar endast dessa varor, vilket innebär att om en sådan person även skulle sälja snus genom distansförsäljning ska försäljningen av snuset deklarerars för varje händelse. Även den som är skattskyldig för snus, tuggtobak eller övrig

tobak enligt den nya bestämmelsen om skattskyldighet vid innehav ska redovisa skatten i en särskild skattedeclaration för varje händelse. Registreringen medför att Skatteverket redan när skattskyldigheten inträffar vet att den skattskyldige är godkänd och därmed betrodd att redovisa skatten samlat i efterhand.

Revision

För att möjliggöra för Skatteverket att göra revision hos den som ansöker om godkännande som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak, på samma sätt som i dag gäller för den som ansöker om andra godkännanden enligt LTS, bör bestämmelserna i 41 kap. 3 § SFL kompletteras med en hänvisning till registrerade distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak.

Personuppgiftsbehandling

Såväl lagerhållare för övrig tobak som registrerade distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak kommer således att registreras av Skatteverket. En sådan registrering kan medföra att det hos Skatteverket sker en viss hantering av personuppgifter om fysiska personer. Utgångspunkten är annars att en registrering av nämnda lagerhållare och registrerade distansförsäljare i de allra flesta fall kommer att avse juridiska personer. De uppgifter som Skatteverket kan komma att behandla utgörs primärt av adress- och kontaktuppgifter samt uppgifter om redovisningsperioder och bokslutsdatum samt uppgiven grund för ansökan. Det står därför klart att förslaget kan ge upphov till en sådan personuppgiftsbehandling som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan kallad EU:s dataskyddsförordning. EU:s dataskyddsförordning är i alla delar bindande och direkt tillämplig i samtliga EU:s medlemsländer och ska tillämpas fr.o.m. den 25 maj 2018. Dataskyddsförordningen utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandling inom EU För Skatteverkets personuppgiftsbehandling i beskattningsverksamheten finns lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet som innehåller bestämmelser som kompletterar EU:s dataskyddsförordning. Förutom vid behandling av personuppgifter om enskilda personer gäller vissa bestämmelser i lagen även vid behandling av uppgifter om juridiska personer (se 1 kap. 1 § andra stycket).

Den rättsliga grunden för personuppgiftsbehandlingen är att den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning (artikel 6.1 e i EU:s dataskyddsförordning). Den aktuella grunden för behandlingen är fastställd i den nationella rätten på det sätt som krävs enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen. Den rättsliga grunden är fastställd i förordningen (2017:154) med instruktion för Skatteverket, skatteförfarandelagen (2011:1244) och LTS.

De uppgifter som kommer att behandlas är inte sådana känsliga personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning. Uppgifterna är antingen sådana som relaterar till verksamheten eller

kontaktoppgifter. Intrånget i de registrerades personliga integritet torde därför vara förhållandevis litet. Vid en avvägning mellan den registrerades personliga integritet och behovet av att personuppgiften behandlas anser regeringen att behandlingen är proportionerlig (jfr prop. 2019/20.47 s. 37).

Den behandling av uppgifter som förslaget ger upphov till hos Skatteverket är tillåten enligt lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet (jfr a. prop. s. 37). En ändring måste dock göras som innebär att uppgifter och handlingar hos Skatteverket om registrerade distansförsäljare ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat, vilket innebär ett undantag från huvudregeln i 2 kap. 11 §. Det är samma tid som enligt 2 kap. 12 § tredje stycket samma lag gäller för motsvarande uppgifter om lagerhållare enligt LTS. Anledningen till att det är nödvändigt att lagra uppgifterna under denna tid är att det i efterhand, särskilt vid omprövning, ska vara möjligt att kontrollera vilka uppgifter som legat till grund för ett beslut. Omprövning kan bli aktuellt upp till sex år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut. En sådan bestämmelse bedöms därmed vara förenlig med principen om lagringsminimering i artikel 5.1 e i EU:s dataskyddsförordning. Sammanfattningsvis görs bedömningen att den personuppgiftsbehandling som förslaget ger upphov till är förenlig med EU:s dataskyddsförordning. Bortsett från den ändring som föreslås i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet utgör den befintliga regleringen på personuppgiftsområdet tillräcklig reglering för den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske vid Skatteverket med anledning av förslaget. Det behöver således inte införas någon ytterligare reglering om denna behandling.

Tullverkets åtkomst till visa uppgifter

För att Tullverket på ett effektivt sätt ska kunna utföra den kontrollen enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter, nedan LPK, som föreslås i avsnitt 3.6 är det viktigt att myndigheten har tillgång till uppgifter från Skatteverket om de berörda aktörerna och flyttningarna. Det handlar exempelvis om uppgifter om ifall den kontrollerade personen har anmält flyttningen och ställt säkerhet för den eller om personen är en godkänd lagerhållare eller registrerad distansförsäljare eller inte. Av 2 kap. 8 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet följer att Tullverket har direktåtkomst till vissa uppgifter i Skatteverkets beskattningsdatabas. Detta gäller bland annat uppgifter om personers identitet, registrering för skatter och avgifter och beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ärenden om uppgifterna avser den som är eller kan antas vara föremål för Tullverkets kontrollverksamhet enligt LPK. Av 2 § förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet följer även att det i beskattningsdatabasen får hanteras bland annat uppgifter om flyttningar av varor som avses i lagen (1994:1563) om tobaksskatt. Vissa bestämmelser om utlämnande av uppgifter från beskattningsdatabasen till Tullverket på begäran och vid direktåtkomst finns även i 5 § nämnda förordning. Sammantaget bedöms nu gällande bestämmelser i tillräcklig utsträckning

ge Tullverket möjlighet att ta del av sådana uppgifter som behövs för en effektiv kontroll.

Vissa följdändringar

I 3 kap. 4 § lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m. finns i dag regler om möjlighet till skattefri import i vissa fall. Om förutsättningarna i lagen är uppfyllda får en resande ha med sig 200 cigaretter, 100 cigariller, 50 cigarrer eller 250 gram röktnobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror. För att förtydliga vad som gäller vid hanteringen av övrig tobak bör det i lagen införas samma definition av tobaksvaror som i LTS. En hänvisning bör även göras till definitionen av övrig tobak i 35 a § LTS.

Eftersom reglerna om skattebefrielse för resande i 3 kap. lagen om frihet från skatt vid import till stor del grundar sig på EU-regler som i första hand träffar harmoniserade tobaksvaror bedöms det lämpligt att övrig tobak i detta sammanhang hanteras på samma sätt som snus och tuggtobak. I 4 kap. 3 § samma lag finns schablonbelopp för tull och skatt som kan användas i vissa fall. Det föreslås att övrig tobak ska läggas till i uppräknningen och att beloppen ska bestämmas till 428 kr/kg för tull och 2 422 kr/kg för skatt. Beloppen överensstämmer därmed med vad som gäller för röktnobak.

I lagen (1999:445) om exportbutiker finns regler om försäljning av obeskattade unionsvaror till flygpassagerare som reser till en plats utanför EU:s skatteområde. För att övrig tobak ska behandlas så likt röktnobak som möjligt föreslås också i detta avseende att övrig tobak ska läggas till i uppräknningen i 4 §, med samma mängd som röktnobak, 250 gram. Det föreslås även att sådan försäljning enbart får ske om försäljningen bedrivs av en godkänd lagerhållare, vilket motsvarar vad som gäller för annan tobak.

Lagförslag

Förslaget föranleder införandet av nya 3 kap. 2 och 3 §§ lagen om frihet från skatt vid import, m.m. och ändringar i 3 kap. 4 och 7 §§ och 4 kap. 3 § lagen om frihet från skatt vid import, m.m., 4 och 5 §§ lagen om exportbutiker, 12 kap. 2 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet samt 7 kap. 1 § och 41 kap. 3 § SFL.

3.8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Bestämmelserna om godkända lagerhållare och registrerade distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak ska träda i kraft den 1 juni 2021. Detsamma gäller förslaget till kompletteringar i skatteförfarandelagen. Övriga ändringar ska träda i kraft den 1 juli 2021. Bestämmelserna om anmälan och ställande av säkerhet för vissa flyttningar och ändringarna i lagen om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter ska tillämpas första gången på flyttningar av snus, tuggtobak och övrig tobak som påbörjas efter ikraftträdandet. För lagen

om frihet från skatt vid import, m.m. och lagen om exportbutiker ska äldre bestämmelser fortfarande gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: De föreslagna åtgärderna innebär att det införs en skattskyldighet för nya varor. Det kan därför finnas nya aktörer som vill ansöka om godkännande som lagerhållare. Ändringarna i bestämmelserna om godkännande som lagerhållare bör mot denna bakgrund träda i kraft före övriga bestämmelser för att underlätta Skatteverkets genomförande av lagändringarna. Detsamma bör gälla för bestämmelserna om registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak. Bestämmelserna om lagerhållare och registrerade distansförsäljare föreslås därför träda i kraft den 1 juni 2021. Mot den bakgrunden är det lämpligt att även låta förslaget till anslutande kompletteringar i SFL träda i kraft den 1 juni 2021. Övriga ändringar, både i LTS och i övriga lagar, föreslås träda i kraft den 1 juli 2021. Vid ikraftträdandet kommer det att finnas lagerhållare som har godkänts för att de på något av de i lagen uppräknade sätten hanterar snus eller tuggtobak. Ett godkännande som lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt avser dock inte en specifik produkt. Dessa godkända lagerhållare kommer efter ikraftträdandet därmed att räknas som lagerhållare även för övrig tobak. Detta kräver ingen specifik övergångsbestämmelse.

Genom den föreslagna 38 e § LTS införs dock även skyldigheter att anmäla och ställa säkerhet för betalning av skatten i vissa situationer där snus och tuggtobak förs in från ett annat EU-land, se vidare i avsnitt 3.6. Dessa skyldigheter ska fullgöras innan en flyttning påbörjas och bör därmed tillämpas första gången på flyttningar av snus, tuggtobak och övrig tobak som påbörjas efter ikraftträdandet. Detsamma bör gälla de nya bestämmelserna i lagen om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter.

Ändringarna i lagen om frihet från skatt vid import, m.m. och lagen om exportbutiker kan påverka vilka volymer av andra tobaksvaror som får importeras respektive säljas skattefritt. I dessa lagar behövs därför övergångsbestämmelser om att äldre bestämmelser fortfarande gäller för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

4 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer.

4.1 Syfte och alternativa lösningar

Syftet med förslaget är att minska de problem som gränsdragningen och skillnaderna mellan skattepliktig röktoke och sådan toke som inte är skattepliktig, här kallad övrig toke, medför och att motverka fusk som hanteringen av icke skattepliktig toke i vissa fall kan vara förknippad med. En beskattning av övrig toke motsvarande den på röktoke gör att de incitament som funnits hos marknadsaktörer att antingen försöka undandra sig skatt genom att ”felklassificera” sina tobaksprodukter eller för att använda sig av skattebefriad toke vid tillverkning av skattepliktiga tobaksvaror försvinner. Genom att införa avdragsmöjligheter för yrkesmässig tillverkning av exempelvis snus undanröjs dessutom sådana risker för dubbelbeskattning som påtalats av vissa snustillverkare.

Om ingen ytterligare åtgärd vidtas och ingen skatt därför införs och inte heller någon avdragsmöjlighet införs för yrkesmässiga snustillverkare innebär det att dagens situation behålls oförändrad. Även om det finns tecken som tyder på att konsumtionen av övrig toke redan minskat på grund av myndigheternas regeltolkning (se nedan offentligfinansiella effekter), så kommer de gränsdragningsproblem som omnämnts att bestå. Även de incitament till skatteundandragande som förekomsten av övrig toke som inte är skattepliktig ger kommer att finnas kvar.

Ett alternativ till beskattning är att införa en form av tillstånd för hantering av övrig toke. I avsnitt 3.1 har bedömts att en sådan åtgärd vore för ingripande och inte heller skulle bidra till att lösa de främst fiskala problem som förekomsten av övrig toke i dag leder till. Ett annat alternativ vore att enbart införa en avdragsmöjlighet för legala snustillverkare. Detta skulle emellertid inte lösa problemen med gränsdragningen mellan röktoke och övrig toke eller förekomsten av toke som inte är skattepliktig. Ett tredje alternativ vore att differentiera skattesatsen på övrig toke. Med hänsyn till att övrig toke ofta används som insatsvara vid tillverkning av såväl harmoniserade tobaksvaror, exempelvis cigaretter, som icke-harmoniserade sådana, exempelvis snus, ligger det närmast till hands att jämföra med skatten på just röktoke. Vid ett sådant antagande skulle man kunna hävda att den mängd övrig toke som hanteras inte motsvarar den mängd röktoke som blir resultatet av tillverkningen. Av det skälet kan det hävdas att skattesatsen på övrig toke egentligen borde vara lägre än den för röktoke. Praktiska skäl talar dock för att samma skattesats borde tillämpas på såväl röktoke som övrig toke. Se vidare avsnitt 3.3 ovan. Syftet med skatten på övrig toke är dessutom främst att neutralisera de problem som i dag uppstår på grund av gränsdragningen och skillnaden i skatt mellan röktoke och övrig toke.

I promemorian lämnas även i avsnitt 3.6 vissa förslag som syftar till att förbättra förutsättningarna för myndigheternas kontroll av att skatt betalas för snus, tuggtoke och övrig toke. Förslagen syftar även till att göra bestämmelserna för snus, tuggtoke och övrig toke mer lika de som gäller för harmoniserade tobaksvaror. Om ingen åtgärd vidtas bedöms de svårigheter att kontrollera att skatt betalas som föreligger i dag kvarstå.

4.2 Offentligfinansiella effekter

För att beräkna den offentligfinansiella effekten av ett införande av en skatt på övrig tobak krävs att konsumtionen av övrig tobak kvantifieras. Eftersom övrig tobak idag inte är skattepliktig saknas offentlig statistik över konsumtionen. Utöver övrig tobak påverkas även den offentligfinansiella effekten av sådan tobak som är rökto bak, och därmed rätteligen borde beskattas, men som påstås vara övrig tobak. Detta kan bero antingen på att tobaken medvetet felklassificeras för att undgå skatt eller på att det görs en missbedömning av huruvida tobaken är rökto bak eller övrig tobak. I dag är skillnaden mellan de olika bedömningarna om skatt ska betalas eller inte. Med förslaget kommer dock samma skatt betalas oavsett om tobaken bedöms vara rökto bak eller övrig tobak. Konsumtionen av mängden rökto bak som angetts vara övrig tobak och där någon skatt därför inte har betalats in behöver därför också kvantifieras för att beräkna den offentligfinansiella effekten. En sammantagen mycket osäker bedömning är att konsumtionen, av övrig tobak och rökto bak för vilken skatt inte har betalats, sammantaget uppgår till i storleksordningen 50 ton per år.

Bedömningen baseras delvis på det mål som Kammarrätten i Stockholm avgjorde i juni 2018 mellan Tullverket och företaget Prillan Concept AB. Domen fastställdes den 16 december 2019 av Högsta förvaltningsdomstolen. Bolagets produkter gjorda av tobaksspill bedömdes vara rökbar tobak och inte övrig tobak. Bolaget blev skyldigt att betala en skatteskuld på 100 miljoner kronor vilket motsvarar omkring 50 ton rökto bak. Även om det numera är fastslaget att tobaken är rökto bak bedömde bolaget att den var övrig tobak och inte skulle beskattas. Målet är därför intressant som ledning för att kvantifiera konsumtionen av rökto bak som av den skattskyldige bedömts vara övrig tobak och där skatt därför inte har betalats. Kammarrättens dom skapade viss osäkerhet på marknaden kring vad som bedömdes vara övrig tobak och vad som bedömdes vara rökto bak. Många aktörer har därför slutat att sälja övrig tobak. Eftersom Högsta förvaltningsdomstolen numera har fastställt Kammarrättens avgörande föreligger inte samma osäkerhet. Det tydligare rättsläget borde innebära att färre aktörer gör felaktiga bedömningar om tobak är rökto bak eller övrig tobak.

Därutöver publicerar KPMG årligen på uppdrag av Tobaksleverantörsföreningen en rapport över mängden oregistrerad tobak. Försäljningen av ”råto bak för rökning” uppskattas ha minskat från mellan 300–400 ton 2017 till mellan 100–160 ton 2018. Det ska noteras att de endast kvantifierar konsumtionen av råto bak till rökning och inte till att tillverka snus. Siffrorna bör dock ses med försiktighet då det inte är någon oberoende undersökning, utan siffror presenterade av tobaksindustrin.

Dessa volymer kan jämföras med den beskattade konsumtionen av rökto bak (rullto bak och pipto bak) som 2018 uppgick till 92 ton. De kan även jämföras med den totala försäljningen av cigaretter. Vid ett antagande att det går åt 1 gram övrig tobak per rullad cigarett innebär det att konsumtionen av övrig tobak 2017 uppgick till omkring 6–7 procent av den totala försäljningen av cigaretter och till omkring 2–3 procent av den totala försäljningen av cigaretter 2018.

Det är svårt att uppskatta effekterna av införandet av en skatt på sådan tobak som i dag inte är skattepliktig. Främst för att det saknas offentlig statistik över konsumtionen av sådan tobak men även för att substitutionen mellan övrig tobak, andra tobaksslag och oregistrerad tobak är osäker. Med oregistrerad tobak menas resandeförd och smugglad tobak (hädanefter kallad endast oregistrerad tobak). Den information som finns om effekter av att införa en skatt på övrig tobak i de EU-länder som genomfört detta är att skatteintäkterna blev blygsamma.

Vid ett införande av en skatt på övrig tobak med 1 957 kr per kilo och en prisökning med omkring 900 procent bedöms sannolikheten vara betydande att konsumtionen av övrig tobak substitueras till konsumtion av andra tobaksslag och oregistrerad tobak eller att konsumenterna minskar sin konsumtion. De konsumenter som ägnar sig åt en hantverksmässig egentillverkning av cigaretter och snus bedöms inte vara lika priskänsliga och har därför inte samma incitament att ändra sin konsumtion. Av konsumtionen på 50 ton per år, som kvantifieras ovan, bedöms således att 5 procent kommer att övergå till konsumtion av skattepliktig övrig tobak på grund av hantverksmässig egentillverkning medan 50 procent övergår till konsumtion av andra skattepliktiga tobaksslag. Resterande konsumtion bedöms antingen upphöra eller övergå till oregistrerad konsumtion.

De 5 procent av konsumtionen som kvarstår i form av konsumtion av skattepliktig övrig tobak innebär ökade skatteintäkter med 5,42 miljoner kronor varaktigt. Tobaksskatteintäkterna från andra tobaksslag beräknas öka med 34,94 miljoner kronor varaktigt till följd av att 50 procent av konsumtionen substitueras mot andra tobaksslag. Denna beräkning baseras på att hälften av tobaksslagen som konsumtionen substitueras mot utgörs av snus och andra hälften av röktobak eller cigaretter. Vid ett införande av skatten den 1 juli 2021 uppgår den sammantagna beräknade offentligfinansiella effekten av ett införande av en skatt på övrig tobak en nettointäkt på 19,72 miljoner kronor 2021 och 34,94 miljoner kronor varaktigt.

I promemorian lämnas också vissa förslag som syftar till att förbättra förutsättningarna för myndigheternas kontroll av att skatt betalas för snus, tuggtobak och övrig tobak, exempelvis vissa krav på anmälan till Skatteverket och ställande av säkerhet i samband med flyttningar av sådana varor, se avsnitt 3.6. Motsvarande eller liknande regler finns på det harmoniserade tobaksskatteområdet. Bedömningen är att mycket få flyttningar och aktörer kommer påverkas av dessa regler varför den offentligfinansiella effekten inte påverkas av dem.

Tabell 1. Offentligfinansiella effekter vid införande av en skatt på övrig tobak

Miljoner kronor, fasta priser

	Effekt från	Bruttoeffekt nettoeffekt			Varaktig effekt	
		2021	2021	2022		2023
Offentligfinansiell effekt	2021-07-01	15,78	19,72	34,94	34,94	34,94

4.3 Effekter på priser

Vid ett införande av en skatt på övrig tobak på 1 957 kr per kilo, motsvarande storleken på tobaksskatten för rökto bak, ökar priset på övrig tobak med omkring 900 procent. En förpackning med övrig tobak säljs ofta i storleken 0,5 till 1 kilo och till ett pris på ca 200–300 kr per kilo. Rökto bak säljs i mindre förpackningar på omkring 40–50 gram till ett pris på ca 2000–3000 kr per kilo. Vid föreslagen skatt kommer priset på övrig tobak uppgå till omkring 85 procent av priset på rökto bak medan skatten på en egentillverkad cigarett och en cigarett köpt i butik blir ungefär densamma. Vid egentillverkning av snus blir däremot skatten på en egentillverkad prilla 1,7 kr medan skatten per prilla i butik blir 0,41 kr. Denna effekt kan delvis undvikas genom att fortsatt köpa tobak för hantverksmässig tillverkning av exempelvis snus som planta eller frö.

4.4 Effekter på folkhälsan

Konsumtionen av tobak tenderar att minska när priset på tobaksvaror ökar. Således kan en positiv effekt på folkhälsan förväntas. Folkhälsan påverkas också av vilken typ av tobak som konsumeras. Vid föreslagen skatt på övrig tobak är det svårt att bedöma hur konsumtionen av de olika tobaksslagen förändras. Folkhälsan kan påverkas både positivt och negativt beroende på om konsumtionen övergår till en för folkhälsan bättre tobak eller om den övergår till en för folkhälsan sämre tobak. Sammantaget är således den samlade effekten på folkhälsan svår att bedöma.

4.5 Konsekvenser för företagen

Efter Kammarrättens dom i juni 2018 mellan Tullverket och bolaget Prillan Concept AB där bolagets produkter av tobaksspill bedömdes vara rökbar tobak och inte skattefri tobak, har det under en period rått osäkerhet på marknaden om vad som ska bedömas vara övrig tobak och vad som ska bedömas vara rökto bak (jfr. ovan avsnitt 2.1 om att HFD sedermera har fastställt domen). Denna osäkerhet kan vara en förklaring till varför konsumtionen av övrig tobak sjunkit avsevärt mellan åren 2017 och 2018. Vid ett införande av en skatt på övrig tobak som motsvarar skatten på

röktobak kommer den ekonomiska effekten av denna osäkerhet att minska avsevärt, eftersom skatten blir samma oavsett om tobaken bedöms vara röktobak eller övrig tobak.

Försäljning av övrig tobak sker både via internetbutiker och lokala tobaksförsäljare. Vid införandet av en punktskatt ökar den administrativa bördan. Den som är registrerad för punktskatt, dvs godkända lagerhållare och registrerade distansförsäljare, ska lämna en punktskattedeklaration för varje redovisningsperiod även om det inte finns skatt att redovisa. Den som inte är godkänd som lagerhållare eller registrerad distansförsäljare ska redovisa skatt vid varje händelse som utlöser skattskyldighet. De administrativa kostnaderna kan dock övervältras i priset på produkten. Vid införande av en ny punktskatt är de administrativa kostnaderna generellt sett störst under det första året, för att sedan minska nästkommande år. De allra flesta aktörer som blir skattskyldiga för föreslagen skatt på övrig tobak bedöms redan idag betala tobaksskatt på andra tobaksvaror. Det innebär att de redan har utarbetade rutiner för hantering och inbetalning av punktskatt vilket bör underlätta inbetalning av skatt på ytterligare en tobaksvara. Den ökade administrativa bördan bör därför bli förhållandevis låg. Det finns dock inte tillräckligt underlag, t.ex. i form av statistik, för att kunna kvantifiera den administrativa bördan av förslaget. Någon uppskattning av storleken har därför inte kunnat göras.

De bestämmelser som föreslås i avsnitt 3.6 och som syftar till att förbättra förutsättningarna för myndigheternas kontroll av att skatt betalas för snus, tuggtobak och övrig tobak bedöms omfatta få aktörer och ett begränsat antal varufllyttningar. I det fall någon bedriver verksamhet i större omfattning kan denne välja att i stället ansöka om godkännande som lagerhållare eller registrerad distansförsäljare. Den ökade administrativa bördan bedöms även bli förhållandevis låg och kan även bedömas vara något lägre än den som gäller på det harmoniserade tobaksskatteområdet, eftersom det inte uppställs krav på skatterepresentanter vid distansförsäljning eller ledsagardokument vid annan införsel från andra EU-länder. Det finns dock inte tillräckligt underlag för att kunna kvantifiera den administrativa bördan av dessa förslag. Någon uppskattning av storleken har därför inte kunnat göras.

Skatteregler ska i största möjliga mån vara generella och påverka små och stora företag på samma sätt. I vissa fall kan förenklingar för att främja företagandet övervägas, men det bedöms i detta fall inte finnas behov av särreglering. Därutöver bedöms en särreglering motverka syftet med förslagen.

4.6 Konsekvenser för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Skatteverket föreslås bli beskattningsmyndighet i samtliga fall förutom i de fall de skattskyldiga inte är godkända lagerhållare och importerar skattepliktiga varor till Sverige från tredjeland. Tullverket föreslås bli beskattningsmyndighet i dessa fall. Införandet av den nya skatten innebär ökad arbetsbelastning för både Skatteverket och Tullverket. För

Skatteverket tillkommer kostnader för bl.a. informationsinsatser och för att kontrollera efterlevnaden av de nya reglerna.

En skatt på övrig tobak undanröjer i sig inte de oklarheter som tidigare funnits kring bedömningen av vad som är övrig tobak respektive rökto bak. Skatten minskar dock effekterna som uppstår om en vara hänförs till övrig tobak i stället för till rökto bak. Eftersom HFD numera har tydliggjort rättsläget i Sverige torde även oklarheterna kring bedömningen ha minskat. Sammantaget borde det förtydligade rättsläget och de kraftigt minskade ekonomiska incitamenten för aktörer att medvetet försöka hänföra rökto bak till kategorin övrig tobak innebära att arbetsbördan för Skatteverket och Tullverket kring bedömningen av vad som är rökto bak respektive övrig tobak minskar kraftigt. Om den oregistrerade konsumtionen ökar vid ett införande av en skatt på tobak som tidigare inte omfattats av skatteplikt för tobaksskattkan detta leda till en ytterligare ökad arbetsbelastning för Skatteverket och Tullverket. I denna del har dock både Skatteverket och Tullverket redan upparbetade rutiner och strukturer som bör underlätta den ökade arbetsbördan.

De förslag som lämnas i avsnitt 3.6 och som syftar till att förbättra förutsättningarna för myndigheternas kontroll av att skatt betalas för snus, tuggtobak och övrig tobak innebär att Skatteverket får vissa tillkommande arbetsuppgifter för hantering av anmälningar, säkerheter och godkännanden. Eftersom vissa flyttningar av snus, tuggtobak och övrig tobak föreslås omfattas av lagen (1998:506) om punktskattkontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter kommer Tullverkets kontrollverksamhet under den lagen utvidgas till nya varor. Bedömningen är dock att det är få aktörer och få flyttningar som kommer att omfattas av de nya bestämmelserna.

Sammantaget görs bedömningen att tillkommande kostnader för Skatteverket och Tullverket till följd av förslagen bedöms bli marginella, och dessa ska därmed rymmas inom befintliga ekonomiska ramar.

Genom förslaget tillkommer nya beslut som kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det är i nuläget dock svårt att uppskatta hur stor del av besluten som kan komma att överklagas och därmed även att beräkna kostnaderna för överklagandenas hantering. Eftersom det är fråga om klart avgränsade varuslag som omfattas av skatteplikt och övriga skyldigheter och bestämmelsernas systematik överensstämmer med annan punktskattelagstiftning förväntas bestämmelserna bli lätta att tillämpa både för beskattningsmyndigheterna och de skattskyldiga. Å andra sidan kan förslaget innebära färre mål om huruvida viss tobak ska beskattas som rökto bak eller övrig tobak. Skälet är att den föreslagna skatten på övrig tobak till stor del undanröjer de ekonomiska effekter som uppstår i dag om en vara hänförs till rökto bak i stället för till övrig tobak. Genom att samma skattesats föreslås gälla för dessa två kategorier kan det antas att de skattskyldiga blir mindre benägna att överklaga beskattningsmyndighetens beslut. Den sammantagna bedömningen görs därför att bestämmelserna endast i begränsad omfattning kommer att påverka tillströmningen av mål till de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Eventuellt tillkommande utgifter för domstolarna ska därmed hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

4.7 Övriga effekter

Det saknas tillräckligt underlag för att bedöma eventuella fördelningseffekter av förslaget. Det kan dock noteras att en dagligrökare som röker omkring 11 cigaretter per dag får ökade kostnader med omkring 7 800 kronor per år till följd av förslaget, om denne fortsätter att tillverka sina egna cigaretter av övrig tobak eller övergår till att konsumera röktoak eller cigaretter. I den mån dagligrökaren övergår till snus eller minskar sin konsumtion blir kostnadsökningen mindre.

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) genomför årligen en enkätstudie över tobaksvanor i Sverige. Den senaste rapporten visar att under 2018 hade 33 % av männen använt tobak under den senaste månaden jämfört med 18 % av kvinnorna. CAN studerar inte tobaksvanorna för övrig tobak, men om könsfördelningen är densamma för övrig tobak som för övrig tobak kan det konstateras att förslaget påverkar män i högre grad än kvinnor. Sammantaget bedöms förslaget ha en begränsad påverkan på den ekonomiska jämställdheten. Förslaget bedöms inte ha några effekter på sysselsättning, miljö, integration eller den kommunala självstyrelsen.

4.8 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten. Övrig tobak omfattas inte av någon EU-reglering i fråga om beskattning. Medlemsstaterna har därför möjlighet att införa och utforma regler om en skatt på övrig tobak under förutsättning att reglerna inte leder till gränsformaliteter i handeln mellan medlemsstaterna. I övrigt gäller att de krav som ställs inte får påverka den fria rörligheten samt ska följa de allmänna unionsrättsliga principerna om proportionalitet och likabehandling. Det bedöms att den föreslagna skatten uppfyller dessa krav. Skatten kommer inte att leda till några gränsformaliteter. Den kontrollmöjligheter som föreslås för Tullverket har en koppling själva flyttningen av en vara och inte till det faktum att varan korsar en svensk gräns. De formaliteter som föreslås i fråga om flyttning av en tobaksvara har ett samband med förvärvet av varan och inte till själva gränsöverskridandet. Slutligen motsvarar de föreslagna åtgärderna de skyldigheter som uppställs i punktskattedirektivet vad gäller harmoniserade tobaksvaror. När det gäller förenligheten med EU:s dataskyddsförordning, se avsnitt 3.7 Utformningen av skatten bedöms även i övrigt uppfylla EU-rättens krav.

4.9 Ikraftträdande och informationsinsatser

Ändringarna i förslaget föreslås träda i kraft den 1 juni 2021 i fråga om bestämmelser i LTS om godkända lagerhållare och registrerade distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak samt kompletteringar i SFL. Övriga ändringar ska träda i kraft den 1 juli 2021. Förslaget innehåller även övergångsbestämmelser (jfr ovan avsnitt 4.8). Datumet för ikraftträdandet har valts med tanke på den tid för anpassning och

förberedelser som kan krävas för berörda aktörer såsom Skatteverket, Tullverket och berörda företag från det att riksdagen fattar beslut om förslaget. Både administrativa rutiner och olika informationssystem kan behöva anpassas till de nya reglerna. Då det är fråga om nya regler för, i en del fall nya aktörer, antas det finnas behov av att berörda myndigheter genomför speciella informationsinsatser (jfr ovan avsnitt 4.6). Sådana insatser kan ske exempelvis genom riktade kampanjer och genom att uppdatera befintliga och eventuellt ta fram nya vägledningar hos respektive myndighet.

5 Följdändringar med anledning av införandet av en återbetalningsmöjlighet vid deponiåtervinning

5.1 Bakgrund och gällande rätt

Enligt lagen (1999:673) om skatt på avfall, LSA, ska avfallsskatt betalas för avfall som förs in till en avfallsanläggning där farligt avfall eller annat avfall till en mängd av mer än 50 ton per år slutligt förvaras (deponeras) eller förvaras under längre tid än tre år. Avfallsskatt ska även betalas för det avfall som uppkommer inom en anläggning där det huvudsakligen bedrivs annan verksamhet än avfallshantering, om farligt avfall eller annat avfall till en mängd av mer än 50 ton per år deponeras inom anläggningen eller förvaras där under längre tid än tre år.

Avfallsskatten tas ut efter en så kallad nettodeponimetod. Det innebär att skatt tas ut för i princip allt avfall som förs in till en avfallsanläggning. För avfall som uppkommer på en industrianläggning inträder skattskyldigheten när avfallet uppkommer. För vissa behandlingsmetoder och avfallsslag föreligger undantag från skatteplikt. Bestämmelser om redovisning av avfallsskatt och andra förfarandefrågor finns i SFL.

I propositionen Vissa ändringar i avfallsskattelagen föreslås bl.a. att en bestämmelse bör införas om att återbetalning för tidigare betald skatt ska kunna medges för avfall som förs ut från en anläggning som inte längre är skattepliktig enligt LSA. Den nuvarande lagstiftningen innebär att om avfall förs ut från en anläggning som inte längre är skattepliktig finns det ingen möjlighet att kompenseras för tidigare betald skatt. Det innebär att deponiåtervinning vid sådana deponier missgynnas jämfört med deponiåtervinning från anläggningar som fortfarande är skattepliktiga eftersom avdrag i de senare fallen kan göras för avfall som förs ut från anläggningen. I propositionen föreslås att en möjlighet till återbetalning ska införas för deponiåtervinning anläggningar som inte längre är skattepliktiga. Återbetalningsmöjligheten ska införas för att avsaknaden av en sådan inte ska utgöra ett onödigt hinder för deponiåtervinning.

I propositionen föreslås inga ändringar i SFL som ger Skatteverket möjlighet att utfärda förelägganden eller besluta om revision för att kontrollera återbetalningarna.

5.2 Följdändringar i skatteförfarandelagen

Promemorians förslag: Skatteverket ges möjlighet att utfärda förelägganden för att kontrollera att riktiga och fullständiga uppgifter har lämnats i en ansökan om återbetalning av avfallsskatten. Skatteverket ges även möjlighet att besluta om revision. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2021.

Skälen för förslaget: När förslaget i propositionen Vissa ändringar i avfallsskattelagen om möjlighet till återbetalning enligt 12 § LSA träder i kraft krävs att vissa följdändringar görs för att Skatteverket ska ha samma möjligheter att kontrollera att reglerna om återbetalning av avfallsskatt följs som när det gäller andra delar av avfallsskatten.

Skatteverket bör därför få möjlighet att förelägga den som har beviljats återbetalning av avfallsskatt att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i ansökan om återbetalning av skatt på avfall. Skatteverket ska även få möjlighet att förelägga den som är bokföringsskyldig eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo att lämna uppgift om en rättshandling avseende förhållande som är av betydelse för kontroll av att riktiga och fullständiga uppgifter har lämnats i en ansökan om återbetalning av avfallsskatt. Slutligen bör Skatteverket även få möjlighet att besluta om revision för att kontrollera att den som ansökt om återbetalning av avfallsskatt har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter. De föreslagna ändringarna ger Skatteverket samma möjligheter att kontrollera återbetalningar som sker enligt LSA som för övriga återbetalningar av punktskatter.

Det är lämpligt att ändringarna träder i kraft samtidigt som de föreslagna ändringarna i propositionen Vissa ändringar i avfallsskattelagen, dvs. den 1 januari 2021.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 37 kap. 7 a och 9 a §§ SFL.

5.3 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagens effekter i den omfattning som är nödvändig i det aktuella lagstiftningsärendet och avseende de aspekter som ska belysas enligt 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Det sker mot bakgrund av tillgängliga uppgifter och i den omfattning som är möjlig.

5.3.1 Syfte och alternativa lösningar

Syftet med förslaget om ändring i skatteförfarandelagen är att Skatteverket ska få samma möjligheter att kontrollera att reglerna för den återbetalning som föreslås i propositionen Vissa ändringar i avfallsskattelagen följs som när det gäller återbetalning av andra punktskatter. För det fall dessa ändringar inte skulle införas skulle Skatteverket sakna möjlighet att

förelägga företag eller besluta om revision för att kontrollera att återbetalningar skett på rätt sätt.

Konsekvenserna av förslaget att införa en möjlighet till återbetalning för tidigare betald skatt för avfall som förts ut från en anläggning som inte längre är skattepliktigt enligt LSA är analyserade och beskrivna i propositionen Vissa ändringar i avfallsskattelagen. Denna konsekvensanalys beskriver därför endast effekterna av förslaget om ändring i skattesförfarandelagen.

5.3.2 Offentligfinansiella effekter

Förslaget bedöms inte få någon offentligfinansiell effekt.

5.3.3 Effekter för företag

Förslaget innebär att företag som begär återbetalning för tidigare betald skatt för avfall som förts ut från en anläggning som inte längre är skattepliktigt enligt LSA kan kontrolleras av Skatteverket. Hur många företag som kan komma att beröras är inte möjligt att uppskatta då det beror på hur lönsamheten av deponiåtervinning för denna typ av anläggningar utvecklar sig, men sannolikt rör det sig om ett mindre antal företag. Den som begär återbetalning måste också med underlag kunna styrka att avfallet, för vilket man söker återbetalning, ska ha tagits emot på en skattepliktig avfallsanläggning eller på en plats där avfallet är avsett att förbrännas eller behandlas för återvinning. Villkoret om viss mottagningsplats är direkt förknippat med syftet med återbetalningsbestämmelserna och är avsett att underlätta för företagen att visa sin rätt till återbetalning. Att presentera detta underlag vid en kontroll av Skatteverket torde inte innebära någon större arbetsinsats. Om avfall förts till en avfallsanläggning som drivs av någon annan än den som lämnar avfallet där är avfallslämnandet förknippat med en mottagningskostnad. Dokumentationen av denna, t.ex. i form av fakturor och invägningskvitton, finns då redan hos företaget och kan användas som underlag för en ansökan om återbetalning av skatten. Om avfallet istället förts till en egen avfallsanläggning ska skatt redovisas när avfallet förs in till anläggningen. Underlagen för denna skatteredovisning, som följer av skyldigheterna enligt skatteförfarandelagen, kan då även utgöra underlag för ansökan om återbetalning av skatt.

Även när avfallet tas emot på andra platser torde avfallslämnandet i de flesta fall vara förknippat med en ekonomisk uppställning mellan avfallslämnaren och avfallsmottagaren. Dokumentationen av den uppställningen, t.ex. fakturor och invägningskvitton, kan då utgöra en del av underlaget för att visa rätten till återbetalning.

Då dokumentation redan finns tillgänglig bedöms förslaget om ändring i skatteförfarandelagen inte leda till några större administrativa kostnader för företagen.

5.3.4 Effekter för miljön

Förslaget om ändring i skatteförfarandelagen är endast av administrativ karaktär och bedöms inte få någon påverkan på miljön.

5.3.5 Effekter för myndigheter och domstolar

Förslaget innebär att Skatteverket ges möjlighet att förelägga för att kontrollera att riktiga och fullständiga uppgifter har lämnats i en ansökan om återbetalning av skatt på avfall samt att få besluta om revision för att kontrollera detta. Eventuellt tillkommande kostnader för Skatteverket bedöms kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Förslaget bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra några ökade kostnader för andra myndigheter.

5.3.6 Övriga effekter

Förslaget bedöms inte få några sysselsättningseffekter eller effekter på jämställdheten mellan kvinnor och män samt bedöms vara förenligt med EU-rätten.

6 Författningskommentar

6.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt

1 §

I paragrafen regleras lagens tillämpningsområde. *Tredje stycket* kompletteras med en upplysning om att skatt även ska betalas för övrig tobak.

I ett nytt *fjärde stycke* anges innebörden av begreppet tobaksvara i lagen. Begreppet innefattar dels de harmoniserade varorna cigaretter, cigarrer, cigariller och röktobak, dels de icke-harmoniserade varorna snus, tuggtobak och övrig tobak. Det ska noteras att begreppet tobaksvara i andra författningar utanför skatterätten kan ha en delvis annan innebörd. När begreppet används i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter har det den betydelse som följer av artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG (tobaksproduktdirektivet).

Nuvarande *fjärde* och *femte styckena* slås ihop varigenom det nuvarande antalet stycken i paragrafen bibehålls. Dessa stycken innehåller definitioner i anslutning till EU-rätten.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.2.

2 §

I paragrafens *första stycke* anges skatten på cigaretter. Skatten består dels av ett styckebelopp och dels av ett värderelat belopp som i dag är en procent av detaljhandelspriset. En ändring görs av styckebeloppet så att det uttrycker 2020 års skattesats om 1 kr och 60 öre per styck.

I *tredje stycket* anges att styckeskattesatsen ska räknas om enligt bestämmelserna i 42 §. Då den nya skatten på övrig tobak införs samordnas även basåret för samtliga tobakstyper som omfattas av lagen. Det innebär att basåret flyttas fram från dagens 2016 till 2020.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.3.

8 §

I paragrafens *första stycke* anges skatten på cigarrer och cigariller samt på röktobak. En ändring görs av styckebeloppet så att det uttrycker 2020 års skattesats om 1 kr och 41 öre per styck respektive 1 957 kr per kg.

I *andra stycket* anges att skattebeloppen ska räknas om enligt bestämmelserna i 42 §. Då den nya skatten på övrig tobak införs i lagen samordnas även basåret för samtliga tobakstyper som omfattas av lagen. Det innebär att basåret flyttas fram från dagens 2016 till 2020. Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.3.

21 §

I paragrafen finns bestämmelser om undantag från skatteplikt för varor som återanvänts vid tillverkning samt för varor som uteslutande använts för provning av varornas kvalitet i skatteupplaget.

I *första punkten* läggs orden ”av skattepliktiga tobaksvaror” till för att tydliggöra att tillverkningen kan avse såväl harmoniserade tobaksvaror som nationella tobaksvaror inklusive övrig tobak. Det har således ingen betydelse om upplagshavaren tillverkar varor som kan lagras i skatteupplaget eller inte. Om en upplagshavare har rökto bak i sitt skatteupplag och använder den för att tillverka cigaretter skulle skattskyldighet normalt uppkomma enligt 20 § 1 c, eftersom rökto bak tas i anspråk i skatteupplaget. På grund av undantaget i 21 § uppkommer dock ingen skattskyldighet vid den tidpunkten. Cigaretterna kommer i stället att beskattas om de tas ut ur skatteupplaget eller om någon av de andra förutsättningarna i 20 § 1 är uppfyllda. Om upplagshavaren i stället använder rökto bak för att tillverka snus inträder inte heller någon skattskyldighet för att rökto bak tas i anspråk, precis som i exemplet ovan. Däremot kommer tillverkningen av snuset att beskattats enligt 36 § 2 om upplagshavaren inte även är godkänd lagerhållare. Detta eftersom snus inte omfattas av reglerna för skatteupplag. Om upplagshavaren är godkänd lagerhållare kommer själva tillverkningen inte att beskattas, utan beskattningen sker vid ett senare tillfälle.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.5.

33 §

Paragrafen är ny och reglerar upplagshavares rätt att göra avdrag vid tillverkning av tobaksvaror. Bestämmelsen innebär att en upplagshavare får göra avdrag med ett belopp som motsvarar skatten på det snus, den tuggtobak eller den övriga tobak som upplagshavaren har återanvänt vid tillverkningen av cigaretter, cigarrer, cigariller eller rökto bak. På detta sätt undviks dubbelbeskattning vid sådan tillverkning. Upplagshavare är inte skattskyldiga för snus, tuggtobak och övrig tobak och kan därför inte göra avdrag för skatt på sådana varor. Bestämmelsen har därför utformats så att de får göra avdrag med ett belopp som motsvarar skatten på snuset, tuggtobaken eller den övriga tobaken.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.5.

35 §

I paragrafen anges skattebeloppen för snus och tuggtobak samt en omräkningsregel. En ändring görs av skattebeloppen i *första stycket* så att de uttrycker 2020 års skattesats.

I *andra stycket* anges att skattebeloppen ska räknas om enligt bestämmelserna i 42 §. Då skatt för övrig tobak införs i lagen samordnas även basåret för samtliga tobakstyper som omfattas av lagen. Det innebär att basåret flyttas fram från dagens 2016 till 2020.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.3.

35 a §

Paragrafen är ny och anger skattesatsen för övrig tobak i *första stycket*. I *andra stycket* ges en definition av övrig tobak. Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.2.

I *tredje stycket* anges att skattebeloppen ska räknas om enligt bestämmelserna i 42 §. Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.3.

36 §

I paragrafen regleras skattskyldigheten.

En ändring görs i *punkterna 2–4* genom tillägget av orden ”övrig tobak”.

En ny *punkt 5* införs om att den som säljer snus, tuggtobak eller övrig tobak till Sverige genom distansförsäljning enligt de nya bestämmelserna i 38 b och 38 c §§ är skattskyldig.

I den nya *punkten 6* anges skattskyldigheten för den som tar emot snus, tuggtobak eller övrig tobak enligt nya 38 d §.

I en ny *punkt 7* regleras skattskyldigheten för den som i andra fall än i de tidigare punkterna i paragrafen yrkesmässigt innehar snus, tuggtobak eller övrig tobak utan att skatten har redovisats här. Skattskyldigheten enligt punkten förutsätter att varorna inte ägs av en lagerhållare eftersom varor som ägs av lagerhållare omfattas av skattskyldighet enligt punkt 1. Beskattade varor som, efter införsel till Sverige, ägs av en lagerhållare omfattas inte av bestämmelsen. Däremot omfattar bestämmelsen varor som överhuvudtaget inte har beskattats tidigare. Exempel på när bestämmelsen kan bli tillämplig är t.ex. varor som smugglats in från tredje land. Det kan också vara beskattade varor, som har förts in från ett annat EG-land och som här påträffas hos någon annan än den som fört in eller tagit emot varorna under sådana förhållanden att skatt avseende varorna ska betalas här. I detta sammanhang ska noteras att om den som är skattskyldig enligt någon av punkterna 1–6, i en deklaration till Skatteverket inkommer med redovisning av skatten för de aktuella varorna efter det att beskattning skett av innehavaren med stöd av punkt 7, bör den förstnämnde beskattas i stället. Det ankommer i ett sådant fall på Skatteverket att med stöd av 66 kap. 18 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ompröva och undanröja beskattning avseende den som blivit beskattad enligt punkt 7. Varor ska beläggas med svensk tobaksskatt endast en gång.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.4 och 3.6.

37 §

I paragrafen regleras skattskyldighet vid import av snus eller tuggtobak från tredjeländ. Genom ett tillägg av orden ”övrig tobak” i första stycket gäller bestämmelserna om skattskyldighet vid import från tredjeländ även denna tobakskategori.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.4.

38 §

I paragrafen regleras vem som får godkännas som lagerhållare. Orden ”övrig tobak” läggs till i *punkterna 1–4*.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.4

38 b §

Genom paragrafen som är ny införs bestämmelser om distansförsäljning av snus, tuggtobak och övrig tobak. Bestämmelsens *första stycke* bygger på den befintliga bestämmelsen om distansförsäljning i fråga om harmoniserade varor i 16 §. För att tydliggöra att den nya paragrafen inte omfattar harmoniserade varor används orden ”distansförsäljning av snus, tuggtobak och övrig tobak” i bestämmelsen. Bestämmelsen är inte tillämplig vid försäljning till näringsidkare. Om en näringsidkare som är lagerhållare köper snus, tuggtobak eller övrig tobak från ett annat EU-land gäller reglerna i 36 § 1. Om näringsidkaren inte skulle vara lagerhållare gäller i stället tredje punkten i samma paragraf.

Enligt bestämmelserna i *andra stycket* ska en säljare som bedriver eller avser att bedriva distansförsäljning av snus, tuggtobak eller övrig tobak anmäla detta till Skatteverket och ställa säkerhet för skatten på varorna. Den säkerhet som en sådan distansförsäljare ställer avser endast den aktuella flyttningen och ska därmed motsvara skatten på de varor som ska flyttas. Vad gäller tuggtobak och övrig tobak omfattar bestämmelsen i *andra stycket* endast den som inte är godkänd som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak enligt 38 c §. Vad gäller distansförsäljning av snus blir däremot alltid denna bestämmelse tillämplig eftersom något godkännande enligt 38 c § inte är möjligt. Även om en aktör är godkänd som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak ska således vid en eventuell försäljning av snus, anmälan och säkerhet för snuset ställas vid varje flyttning.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.4 och 3.6.

38 c §

Genom paragrafen som är ny införs en möjlighet för den som bedriver eller avser att bedriva distansförsäljning vid mer än ett enstaka tillfälle av tuggtobak eller övrig tobak att ansöka om godkännande som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak.

Av *första stycket* följer att godkännande får ges om säljaren med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak.

En registrerad distansförsäljare ska enligt bestämmelserna i *andra stycket* ställa säkerhet för betalning av skatten på den tobak som sänds från det andra EU-landet. Bestämmelserna om säkerhet motsvarar vad som gäller för distansförsäljare av harmoniserade varor enligt 16 §.

Enligt *tredje stycket* ska ett godkännande som registrerad distansförsäljare återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den registrerade distansförsäljaren begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

I *fjärde stycket* regleras vad som händer om en registrerad distansförsäljare försätts i konkurs. Godkännandet övergår till konkursboet, som även blir skattskyldigt för varor för vilka skattskyldighet inträder efter konkursbeslutet. Det krävs inte att konkursen sker enligt svensk lagstiftning. Bestämmelserna ska även tillämpas på motsvarande förfaranden enligt andra länders lagstiftning.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.4 och 3.6.

38 d §

I paragrafen som är ny finns bestämmelser om att mottagaren av snus, tuggtobak eller övrig tobak som avsänts till Sverige vid distansförsäljning ska vara skattskyldig i stället för säljaren, om säljaren inte har ställt säkerhet för skatten i Sverige. Mottagaren kommer därmed att ha ett intresse av att förvissa sig om att säljaren fullgör sina skyldigheter. Bestämmelsen motsvarar 16 c §.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.4.

38 e §

I paragrafen som är ny anges att den som inte är godkänd lagerhållare och som från ett annat EU-land yrkesmässigt för in eller tar emot snus, tuggtobak eller övrig tobak på annat sätt än genom distansförsäljning ska anmäla varorna till Skatteverket och ställa säkerhet för betalning av skatten på tobaken

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.6.

39 §

I paragrafen anges när skattskyldigheten inträder.

Punkterna 1–4 ändras genom ett tillägg av orden ”övrig tobak”.

En ny *punkt 5* införs varigenom det föreskrivs att skattskyldigheten för säljare eller mottagare vid distansförsäljning av snus, tuggtobak eller övrig tobak inträder när tobaken förs in till Sverige.

I en ny *punkt 6* anges när skattskyldigheten inträder för den som innehar varor som är skattepliktiga i Sverige, utan att skatten har redovisats här trots att den borde ha gjorts det. Skattskyldigheten inträder när varorna kom att innehas och det saknar betydelse att de eventuellt har konsumerats innan beskattning skett.

Punkt 7 om skattskyldighetens inträde vid import av tobak från tredjeland motsvarar nuvarande punkt 5.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.4 och 3.6.

39 a §

I paragrafen som är ny regleras två undantag från skattskyldigheten för lagerhållare när sådana enligt 39 § 1 b tar snus, tuggtobak eller övrig tobak i anspråk för annat ändamål än försäljning.

Av *första punkten* följer att från skattskyldighet undantas snus, tuggtobak eller övrig tobak som har blivit fullständigt förstörd under tillsyn av Skatteverket. Denna punkt motsvarar 18 § första stycket 2.

I *andra punkten* införs ett undantag för en lagerhållare som återanvänder snus, tuggtobak eller övrig tobak vid tillverkning av skattepliktiga tobaksvaror eller övrig tobak. Orden ”av skattepliktiga tobaksvaror eller övrig tobak” avser att förtydliga att det ska vara möjligt att tillverka harmoniserade varor av icke-harmoniserade och tvärt om utan att tobaken ska bli föremål för dubbelbeskattning. Bestämmelsen motsvarar vad som i 21 § föreskrivs om upplagshavare.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.5.

40 §

I paragrafen föreskrivs dels att Tullverket beslutar om tobaksskatt för varor som inte ägs av någon godkänd lagerhållare, dels föreskrivs att vissa bestämmelser i fråga om återbetalning av skatt och avdrag som gäller för harmoniserade varor även ska tillämpas på icke-harmoniserad tobak. Ändringar görs i *andra* och *tredje styckena* genom tillägg av orden ”och övrig tobak”. I *andra* stycket införs även en hänvisning till 31 § enligt vilken återbetalning medges i vissa situationer där Tullverket har fattat beslut enligt 2 kap. 16 eller 16 a § lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter.

Ett nytt *fyjärde stycke* införs i vilket föreskrivs att en godkänd lagerhållare får göra avdrag med en summa som motsvarar skatten på de cigaretter, de cigarrer, de cigariller eller den röktobak som lagerhållaren har återanvänt vid tillverkningen av snus, tuggtobak eller övrig tobak. På detta sätt undviks dubbelbeskattning vid sådan tillverkning. Bestämmelsen motsvarar vad som föreskrivs i 33 § om upplagshavare.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.5.

40 a §

I paragrafens *första stycke* läggs orden ”eller övrig tobak” till. I bestämmelsen föreskrivs att den som i Sverige betalat skatt, för tuggtobak eller övrig tobak som sedan levererats till en köpare i ett annat EU-land, efter ansökan ska medges återbetalning av skatt, om övriga förutsättningar enligt *andra* stycket är uppfyllda.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.4.

42 §

I paragrafen finns bestämmelser om den årliga skatteomräkningen. Ändringen i paragrafens *första stycke* innebär att årtalet för den årliga omräkningen av skatt justeras samt att den nya bestämmelsen i 35 a § läggs till.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.3.

6.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

3 kap.

2 §

Till paragrafen, som är ny, har flyttats de definitioner som tidigare låg i 4 § tredje stycket. Ändringen är föranledd av redaktionella skäl då begreppen används i flera paragrafer.

Därutöver har listan kompletterats med en ny definition av begreppet tobaksvara. Begreppet tobaksvara innefattar dels de harmoniserade varorna cigaretter, cigarrer, cigariller och röktobak, dels de icke-harmoniserade varorna snus, tuggtobak och övrig tobak. De begrepp som ingår i definitionen har samma betydelse som i lagen (1994:1563) om

tobaksskatt. Begreppet tobaksvara har därmed samma innebörd som i 1 § fjärde stycket lagen om tobaksskatt. Det ska noteras att begreppet tobaksvara i andra författningar kan ha en delvis annan innebörd. Se även kommentaren till 3 §.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.7.

3 §

Till paragrafen, som är ny, har flyttats den upplysning som tidigare låg i 4 § andra stycket och 7 § andra stycket om att det i 4 kap. 4 § alkohollagen (2010:1622) och 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter finns bestämmelser om att alkoholvaror och tobaksvaror i vissa fall inte får föras in. Ändringen är föranledd av redaktionella skäl då upplysningen har betydelse vid tillämpning av flera bestämmelser.

I bestämmelsen preciseras att upplysningen avser varor som utgör tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare enligt lagen om tobak och liknande produkter. Begreppet tobaksvaror har i lagen om tobak och liknande produkter den innebörd som följer av artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.7. Se även avsnitt 3.2.

4 §

I paragrafen finns regler om skattefrihet för resande vid import samt vissa definitioner som används i lagen.

Andra och tredje styckena har flyttats till 3 respektive 2 §§.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.7.

7 §

Ändringen innebär att bestämmelsen i tidigare andra stycket tas bort. I den bestämmelsen upplystes om att det i 5 kap. 20 § lagen om tobak och liknande produkter finns bestämmelser om att alkoholvaror och tobaksvaror i vissa fall inte får föras in. Upplysningen finns i stället i den nya 3 §.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.7.

4 kap.

3 §

I paragrafen finns en tabell med schablonbelopp för tull och skatt som kan användas i stället för den tull och skatt som annars skulle ha tagits ut om de förutsättningar som anges i 4 kap. 1 § är uppfyllda. Tabellen kompletteras med belopp för övrig tobak som motsvarar det som redan gäller för röktoak. Begreppet övrig tobak definieras i 3 kap. 2 §.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.7.

6.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter

1 kap.

1 §

Paragrafen innehåller en beskrivning av innehållet i lagen. Genom ett tillägg i *andra stycket* tydliggörs att lagen även kommer att tillämpas på vissa flyttningar som inte omfattas av rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG.

Ändringen föranleds av förslagen i avsnitt 3.6.

2 §

I paragrafen anges vad som i lagen avses med begreppen punktskattepliktig vara, tobaksvara, alkoholvara och energiprodukt.

I *andra stycket* ändras hänvisningen till 1 § nya fjärde stycket lagen (1994:1563) om tobaksskatt enligt vilken tobaksvara omfattar såväl cigaretter, cigariller och röktobak som snus, tuggtobak och övrig tobak. Se vidare avsnitt 3.2 och 3.6.

4 §

I paragrafen anges vad som i lagen avses med skattskyldig.

Genom hänvisningen i *första punkten* till den som är skattskyldig enligt 36 § 3, 5 eller 6 lagen om tobaksskatt omfattar begreppet skattskyldig även den som utan att vara godkänd lagerhållare yrkesmässigt för in eller tar emot snus, tuggtobak eller övrig tobak från ett annat EU-land och den som kan vara skattskyldig vid distansförsäljning av snus, tuggtobak eller övrig tobak enligt 38 b — 38 d § lagen om tobaksskatt.

Ändringen föranleds av förslagen i avsnitt 3.6.

2 kap.

13 a §

I paragrafen finns bestämmelser om att skatt som har beslutats av Tullverket ska efterges i vissa fall. De situationer som omfattas av paragrafen motsvarar de situationer som enligt 16 § och 16 a § ska föranleda att ett beslut om att inte lämna ut en vara om ett omhändertagande upphävs.

Den *andra punkten* avser en situation där den som kan antas göra anspråk på varan om ett omhändertagande ska upphävas är under 18 år. Genom ändringen motsvarar tillämpningsområdet för bestämmelsen tillämpningsområdet för det förbud att föra in varor som följer av 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Eftersom snus, tuggtobak och övrig tobak inte är sådana beskattade tobaksvaror som avses i 8 a § lagen om tobaksskatt läggs det vidare i bestämmelsen till en hänvisning till snus, tuggtobak och övrig tobak.

Den *tredje punkten* avser en situation där det är sannolikt att varan är avsedd att bjudas ut till försäljning i Sverige och en sådan försäljning

uppenbart skulle strida mot 3 kap. 1 § tredje stycket lagen om tobak och liknande produkter. På samma sätt som i andra punkten läggs en hänvisning till snus, tuggtobak och övrig tobak till i bestämmelsen.

Det bör noteras att i lagen om tobak och liknande produkter har begreppet tobaksvaror en något annan innebörd som följer av artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG.

Se vidare avsnitt 3.2 och 3.6.

16 §

I paragrafen finns bestämmelser om att Tullverket i vissa fall får besluta om att vägra lämna ut en omhändertagen punktskattepliktig vara. För det fall ett omhändertagande av en tobaksvara upphävs ska enligt andra stycket beslut fattas om att inte lämna ut denna om den som gör anspråk på varan är under 18 år. Genom ändringen motsvarar tillämpningsområdet för bestämmelsen tillämpningsområdet för det förbud att föra in varor som följer av 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Se vidare avsnitt 3.2 och 3.6.

3 kap.

5 a §

I paragrafen finns vissa särskilda skattebelopp som ska användas om det vid ett beslut om skatt enligt 5 § första stycket saknas tillräckliga uppgifter för att fastställa skatten. Tabellen med schablonbeloppen ändras så att vissa poster såsom cigariller och cigarrer samt røktobak tas bort från uppräknningen då skattebeloppen framgår redan av lagen om tobaksskatt. Därmed tas även definitionen av cigarill bort från bestämmelsen. I övrigt justeras befintliga poster så att schablonbeloppen bättre överensstämmer med aktuella skattenivåer enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt och lagen om tobaksskatt. Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.6.

4 kap.

1 §

I paragrafen finns bestämmelser om att en särskild avgift, transporttillägg, ska påföras i vissa situationer där föreskrivna skyldigheter inte har iakttagits.

Genom ändringen i *andra stycket första punkten* ska transporttillägg påföras en skattskyldig om den anmälningsskyldighet eller skyldighet att ställa säkerhet för betalning av skatt som följer av 38 e § lagen om tobaksskatt inte har iakttagits. Det är således fråga om den som inte är godkänd som lagerhållare och som yrkesmässigt för in eller tar emot snus, tuggtobak eller övrig tobak på annat sätt än genom distansförsäljning.

Genom ändringen i *andra stycket andra punkten* ska transporttillägg påföras en säljare som vid distansförsäljning av snus, tuggtobak eller övrig tobak inte ställt säkerhet på föreskrivet sätt. Detta motsvarar vad som gäller för säljare vid distansförsäljning av cigaretter, cigarrer, cigariller

eller rökto bak. Bestämmelsen omfattar såväl sådan säljare som omfattas av 38 b § lagen om tobaksskatt som registrerade distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak enligt 38 c § lagen om tobaksskatt.

Bestämmelserna i *tredje och fjärde styckena* blir inte tillämpliga vid flyttning av snus, tuggtobak eller övrig tobak, eftersom några krav på ledsagardokument vid flyttning av sådana varor inte följer av lagen om tobaksskatt.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.6.

6.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker

4 §

I paragrafen regleras försäljning av obeskattade unionsvaror i exportbutiker på flygplatser. Genom en ändring i *andra stycket punkten 1* läggs övrig tobak till i uppräknin gen över varor som får säljas. Detta begrepp definieras i *tredje stycket* med en hänvisning till 35 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt. Se vidare kommentaren till 3 kap. 4 § lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.7.

5 §

I paragrafen anges de krav som ställs på den som driver en exportbutik om vissa varor ska säljas i butiken. Genom en ändring i *första stycket* läggs orden ”övrig tobak” till den uppräknin g av varor vars försäljning kräver en godkänd lagerhållare. Vidare görs en redaktionell ändring i första meningen genom att de harmoniserade tobaksvarorna som avses i bestämmelsen räknas upp. Härigenom undviker man att begreppet ”övrig tobak” ska missförstås.

6.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

2 kap.

12 §

I paragrafen regleras vissa undantag från huvudregeln i 2 kap. 11 § om när Skatteverket ska gallra uppgifter och handlingar som behandlas i den s.k. beskattningsdatabasen. Av *tredje stycket* följer att uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt bl.a. lagen (1994:1563) om tobaksskatt ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat. Ändringen innebär att även registrerade distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak enligt lagen om tobaksskatt omfattas av bestämmelsen.

Ändringen föranleds av förslagen i avsnitt 3.7.

6.6 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

7 kap.

1 §

Genom tillägget i *punkt 10 c* kommer även den godkända som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak enligt 38 c § lagen (1994:1563) om tobaksskatt att registreras av Skatteverket. Detta innebär bland annat att de enligt 26 kap. 6 § skatteförfarandelagen ska lämna en punktskattedeklaration för varje redovisningsperiod vid försäljning av sådana varor.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 3.7.

37 kap.

7 a §

I paragrafen regleras Skatteverkets möjligheter att förelägga den som har beviljats återbetalning av eller kompensation för punktskatt enligt vissa punktskattelagar att lämna uppgift om verket behöver för att kunna kontrollera att denna har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter. Paragrafen kompletteras med en hänvisning till 53 kap. 5 § 1 e), vilket innebär att Skatteverket får förelägga även den som har beviljats återbetalning av skatt enligt lagen om skatt på avfall.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 5.2.

9 a §

I paragrafen anges att Skatteverket i vissa fall får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan, ett s.k. tredjemansföreläggande. Paragrafen kompletteras med en hänvisning till 53 kap. 5 § 1 e), vilket innebär att ett föreläggande även kan avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av uppgifter i en ansökan om återbetalning av skatt enligt lagen om skatt på avfall är riktiga och fullständiga.

Ändringarna föranleds av förslagen i avsnitt 5.2.

41 kap.

3 §

I paragrafen anges hos vem revision får göras. I paragrafen införs en *trettonde punkt* enligt vilken revision får göras hos den som har ansökt om godkännande som registrerad distansförsäljare av tuggtobak och övrig tobak enligt lagen om tobaksskatt.

Ändringen föranleds av förslagen i avsnitt 3.7.